AB hayali tepemizde geziyor - sayfa: 3 ● Türkiye Avrupa Birliği kapanında - sayfa:6

sosyalist işçi

SAYI: 225 | 8 Ekim 2004 | 1.000.000 TL.

YOKSULLARIN ZENGİNLER KLÜBÜNDE İŞİ YOK

Yoksulluğu, işsizliği, baskı ve zulmü AB mi çözecek?

AKP hükümetinin en önemli hedefi gerçekleşti. Türkiye Avrupa Birliği'ne katılma görüşmeleri için gün aldı.

Hemen hemen bütün Avrupalı politikacılar bu görüşmelerin 10-15 yıl süreceğini söylüyorlar.

Yani AB'ye girmek yakın zamanda mümkün değil. 10-15 yıl sonra ise hangi siyasal gelişmeler olur belli değil.

AB şimdiye kadar Türkiye'den kimi siyasi taleplerde bulundu. Oysa asıl en önemli gelişmeler ekonomik alanda yaşanıyor.

Emekçi halk uzun bir süredir AB'ye girme hayalinin faturasını ödüyor. Yoksulluk, işsizlik hep yeni liberal politikaların, IMF'nin ve AB'nin dayatmalarının ürünü.

Şimdi, 10-15 yıl sürecek görüşmeler sırasında AB Türkiye'den çok daha fazla kemer sıkmasını isteyecek.

Emekçiler iyi biliyor ki sıkılacak kemer zenginlerinki değil, emekçilerin kemeri olacak.

Öyleyse, bırakalım zenginler, sermaydarlar girsin AB'ye. Bizi rahat bıraksınlar yeter...

BUSH'A HAYIR, IRAK'TA İŞGALE SON

30 ekim saat: 13.00 Taksim Gezi Parkı

Mehmet Ağar yargılanmalı

sayfa: 3

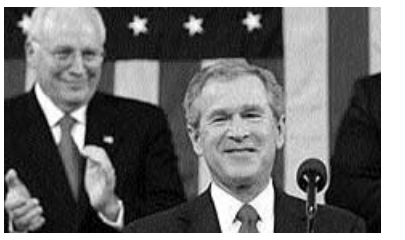

Bush politikaları ve emperyalizmin çıkmazı

sayfa: 5

Dünya savaş karşıtları Lübnan'da toplandı

sayfa: 11

Dünyanın beslenmesini kontrol eden şirketler

sayfa: 12

Irkçılığın belgesi olur mu?

Rıdvan Akar

sayfa: 13

Bu toplum nasıl değişecek?

Roni Margulies

sayfa:13

"IMF programı değil halk için sosyal program"

KESK, toplu görüşmelerde bir dizi kentte eylemler yaptı. Eylemin temel talebi IMF için değil halk için program yapılmasıydı.

İzmir'de KESK'e bağlı Şubeler Platformu üyesi kamu emekçileri Bornova-'da düzenlenen basın açıklamasında AKP hükümetine karşı öfkeli sloganlar attılar. Eyleme yaklaşık 2 bin kamu çalışanı katıldı. "İşsizliğe yoksulluğa ve haksızlığa boyun eğmeyeceğiz", pankartının taşındığı eylemde sık sık IMF ve AKP karşıtı sloganlar atıldı. Eyleme Türk-İş ve DİSK temsilcileri destek verdi.

Adana'da kamu çalışanları, "Sözleşmeli personel olmayacağız" sloganıyla miting yaptı. Mitinge yaklaşık 2 bin kişi katıldı.

Sinop'taki gösteriye yaklaşık 1000 kişi katıldı.

Antalya- Gösteriye yaklaşık 1000 kişi katıldı.

Bu eylemlerin yanında Çorum, Manisa, Antep, Edirne ve Zonguldak'ta da eylemler gerçekleşti. Diyarbakır'da ise yaklaşık 3 bin kamu çalışanın katıldığı gösteri oldukça coşkulu geçti. "Direne direne kazanacağız", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Biji aşiti" sloganlarının atıldığı eylemde de aynı talep dile getiriliyordu: "IMF'ye değil, halka bütçe",

Bu paşa şakayı hak ediyor. . .

19 Eylül tarihli Milliyet Gazetesi'nde bir "Türk büyüğü" ile yapılan bir röportaj yayınlandı. Bu büyük insan, hiç kuşkumuz olamazdı ki, uzun yıllar askerlik mesleğini icra etmişti: Emekli Korgeneral Hasan Kundakçı.

Kundakçı, sadece asker değil, Türkiye'deki tüm askerler gibi, memleketin bir dizi sorunu hakkında çözüm önerilerine sahip siyaset erbabı arasında yerini alan bir yazar aynı zamanda. 1990'lı yılların ilk yarısında, Kürt halkına karşı şiddetlenen askeri operasyonlar sırasında komutanlık yapan Kundakçı, anılarını bir kitap haline getirmeyi de ihmal etmemiş.

Kundakçı'nın Milliyet'te yayınlanan röportajı, bir döneme, bir dönemin acılarından sorumlu olan bir zihniyete başarıyla ışık tutuyor. Elleri titremiyor yani, açık açık konuşuyor.

Röportaj, 1989'da, Kürt illerinden Cizre'de, Yeşilyurt köylülerinin yaşadığı "dışkı yedirme" olayına geldiğinde, Kundakçı olayı yalanlıyor ve "O bir şakaydı" diyor.

Şaka!!! Üniforma giymiş insanların bazı insanlara bok yedirmesi olayına ancak kirli savaş komutanlığı yapmış bir zihniyet bu espri dozu yüksek bakış açısıyla yaklaşabilirdi.

Şaka!!! Röportajı yapan gazetecinin ve Milliyet yazarlarından Hasan Cemal'in "Paşa" diyerek seslendikleri Emekli Korgeneralin espri anlayışı buz gibi, ölüm gibi soğuk.

Kirli savaş döneminde öldürülen 25 bin Kürt, şaka mı? Boşaltılan 3000 köy, şaka mı?

Aralarında Musa Anter gibi gazeteci ve aydınların, Mehmet Sincar gibi milletvekillerinin de olduğu "faili meçhul" saldırılar, şaka mı? Mehmet Ağar'ın vakti zamanında "1000 operasyon yaptık" demesi de şaka olsa gerek…

Ya Leyla Zana ve arkadaşları şakacıktan mı yıllarca hapiste kaldılar?

İşin gerçekten de şaka gibi olan yanı ise, o dönem, Celal Başlangıç gibi gazetecilerin her türlü baskı ve engellemeye pirim vermeden üstüne üstüne gitmesine rağmen, dışkı yedirme olayının, Türkiye'de yargı konusu olamaması. Olay, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde değerlendirmeye alındı ve Türkiye burada dışkı yedirilme vakasından dolayı Yeşilyurt köylülerine tazminat ödemeye mahkûm edildi.

Emekli korgeneral, emekli emeksiz tüm askerler gibi konuşmaya meraklı değil sadece, aynı zamanda yalan beyanda bulunuyor. Dramatik olan ise "Paşa" beyle bu röportajın yayınlandığı gazetenin internet sitesinde şu haberin yer almasıydı: "Gümüşhane Şiran'da operasyon yapan jandarmanın, domuz avına çıkan silahlı köylüleri terörist zannederek ateş açması sonucu 2 kişi öldü, 2 kişi de yaralandı."

İşte bu da bir şaka!!!

İnsan, bu tür askerlere anladıkları dilde şaka yapmamak için kendini zor tutuyor!

DEVRİMCİ SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ

Uluslararası Sosyalist Hareket'le, dünya küreselleşme karşıtlarıyla, anti-kapitalistlerle, savaş karşıtlarıyla ilişki kurmak istiyorsanız

http://www.sosyalistisci.org

Hertürlü bilgi için: 0536 - 335 10 19

● **İstanbul-Beyoğlu:** 0536 - 259 73 64 ● **Kadıköy:** 0536 - 637 81 99 ● **Ankara**: 0535 - 514 11 73 ● **İzmir:**0537-624 49 08 ● **Manisa-Akhisar:** 0544 - 515 62 59 ● **Antalya:** 0537 - 391 06 32 ● **Balıkesir:** 0555 - 398 86 45 ● **Bursa:** 0535-422 3965 ● **Denizli:** 0543 - 476 27 88 ● **Karabük:** 0533 - 772 54 93

KESK'in talepleri

Toplu görüşmelerde
En düşük maaş 840 milyon lira
Kira yardımı 154 milyon lira
Her çocuk için 38 milyon lira ücret yardımı
Çalışmayan eş için 96 milyon lira ücret yardımı

AKP'den yüz kızartıcı suç: Kamu çalışanlarına %10 zam!

Eylül ayının ikinci yarısında hız kazanan hükümetle kamu çalışanları arasındaki toplu görüşmeler uzlaşmazlıkla sona erdi. Aylardır ekonominin düzeldiğini, enflasyonun düştüğünü, büyüme artışının her geçen dönem hızlandığını anlatan AKP hükümeti, sıra kamu çalışanlarına yapılacak zamma geldiğinde gerçek yüzünü gösterdi. Pazarlıkların sonucunda hükümetin önerdiği zam oranı, %10 oldu.

Kamu çalışanlarının bu rakamı kabul etmesi beklenemezdi. Memur-Sen ve Türk Kamu-Sen hükümetin zam önerisin kabul ederken, KESK, görüşmelerin sonucunda Uzlaşmazlık Kurulu'na gitmeye karar verdi.

Kamu çalışanları fakirleştiriliyor

AKP hükümeti kamu emekçilerini açlık sınırında çalışmaya zorluyor. Kamu çalışanlarının yüzde 65'i 750 milyon liranın altında ücret alıyor. Sadece 2003 yılında kamu çalışanlarının ücretinde reel erime, yüzde 7'nin üzerinde. Ücret dağılımı adaletsizliği ise son hızla devam ediyor.

Bugün kamuda en düşük ücret alanla, en yüksek ücret alan arasındaki fark 6 katı buldu. Avrupa ülkesinde asgari ücret ortalama 1000 euronun üzerindeyken Türkiye'de kamu çalışanlarının ortalama aylığı, sadece 375 euro.

Bu manzara içinde %10 zam önerisi, AKP'nin kamu çalışanlarını defterden silmeye çalıştığını gösteriyor.

Cop ve biber gazı: İşte AKP demokrasisi

AKP hükümetinin sözcüleri her buldukları platformda demokrasiden söz ediyorlar. Her zaman olduğu gibi demokrasinin ne kadar geliştiğinin göstergesi sokaklarda yaşananlar oluyor.

İstanbul'daki KESK eylemine polis biber gazları ve joplarla saldırdı. Saraçhane'de toplanan 500 kamu çalışanı yürümek isteyince polis barikat kurdu. KESK Genel Sekreteri Mustafa Avcı'nın uzun bir arbededen sonra yaptığı basın açıklaması sırasında polis kamu çalışanlarına biber gazı sıkarak saldırdı.

Bir kamu çalışanı soluduğu biber gazının yoğunluğundan hastaneye kaldırıldı.

Kamu çalışanlarına verilecek zam konusunda son sözü söyleme yetkisini taşıyan Recep Tayyip Erdoğan bir yandan %10'luk zam önerisiyle yüz kızartıcı suç işlerken bir yandan da meydanlarda ve tv kanallarında attığı demokrasi nutuklarının hakkının arayanları kapsamadığını kanıtlamış oldu.

ABD 7 liman ve 6 alanı kullanacak

Bush'un cinayetlerine ortak olmayın!

Geçtiğimiz hafta, ABD tarafından gönderilen askeri malzemenin, Türkiye üzerinden ve Türkiye içinde nakline ilişkin esasları düzenleyen Dışişleri Bakanlığı tebliğnamesi yürürlüğe girdi.

Tebliğe göre, ABD gemi ve uçaklarıyla Türkiye'ye getirilecek ve buradan götürülecek destek yüklerinin giriş ve çıkışı yedi liman ile altı havaalanından yürütülecek.

Limanlar, İstanbul, İzmir, İskenderun, Yumurtalık, Antalya, Aksaz-Karaağaç ve Ağalar. Havaalanları ise, Ankara Esenboğa, İstanbul Atatürk, İzmir Çiğli, Adana İncirlik, Antalya ve Aksaz-Dalaman.

AKP hükümeti 1 Mart'ta başaramadığını, ABD'nin Irak işgaline ortak olma isteğini şimdi el altından gerçekleştirmeye çalışıyor.

Buna dün izin vermedik, bugün de izin vermeyelim.

BAŞYAZI

AB hayali

Avrupa Birliği'ne girme hayali giderek bütün ülkeyi kapladı. Zaman zaman tek gündem maddsi oluyor. Hemen her konu artık AB 'ye girme sorunu ile birlikte ele alınıyor.

AKP herşeyi AB istiyor diye toplumun önüne dayarken, her türlü muhalefet ise AKP'nin her önerisine AB'ye uymaz diye karşı koyuyor. Zina tartışmaları bunun son örneği idi. Giderek öyle bir durum doğuyor ki, AB'ye girme durumu olmasa zina suç sayılmalı ama AB'ye gireceğimiz için suç olmamalı. Ya da aslında işkence yapılması doğrudur ama AB'ye gireceğimiz için işkenceye karşı "sıfır to-lerans" gösterilmeli.

Bir de yasa çıkarmakla bu yasaları uygulama sorunu var. AB için bir dizi yasa çıkarılıyor. Ama hiçbiri doğru dürüst uygulanmıyor. İşkence bunun en iyi örneği. İşkenceye sözüm ona tolerans yok ama IHD'ye göre yüzlerce işkence olayı var.

Bir de gerçek AB'ye uyum yasaları var. Bunlar asıl olarak küresel sermayenin operasyonları için uyum yasaları. Onların deyimiyle pazar ekonomisine açılma yasaları. Ya da daha doğru bir deyişle çokuluslu şirketlere açık pazar olma yasaları. İş buraya gelince topluma büyük bir yalan dayatılıyor. AB'ye girersek yabancı yatırım ve yardım gelecek, durum düzelecek.

Bu iddianın gerçeklikle hiçbir ilişkisi yok. Tam tersine AB'ye uyum politikaları bugüne kadar ki işsizliğin artışında en önemli olgulardan birisi. Aynı şekilde gene AB'ye uyum politikaları işçi ve emekçilerin yoksulluğunun başlıca nedeni.

Türkiye'nin AB'ye katılmaktan hiçbir çıkarı yok. Belki büyük sermayedarlar için AB'ye katılmak yararlı. Onlar servetlerini büyütecekler. Ama, yoksul sınıflar için, işçiler, küçük köylüler, küçük esnaf için, işsizler için Avrupa Birliği daha fazla yoksulluk, daha fazla işsizlik demek.

Bugüne kadar ki deney bunu gösteriyor. Bundan sonrasında da ise daha da kötü olacak. AB bugüne kadar esas olarak kimi siyasi taleplerde bulundu. Siyasi koşulları ile Türkiye'nin AB'ye uyumunu talep etti. Bundan sonrası Türkiye pazarının AB'ye daha fazla açılması için talepler olacak. İşte o vakit kemerin nasıl sıkılacağını hep birlikte göreceğiz.

İstiyorlarsa sermaye sahipleri AB'ye girsinler ama bizi, emekçi sınıfları rahat bıraksınlar.

sosyalist işçi

Mehmet Ağar mutlaka yargılanmalı

Şenol KARAKAŞ

Bugünlerde ikincisi gösterime giren popüler bir casusluk filmi var. "Geçmişi olmayan adam". Bir CIA ajanı geçmişini tümüyle unutmuş ve film ilerledikçe yeteneklerini keşfediyor.

Bu filmin senaryosunun Türkiye'deki Susurluk kazasından sonra yazılmış olması kuvvetle muhtemel. Kazadan sağ kurtulan, siyaset-mafya-devlet üçgeninin bir köşesini oluşturan en önemli isimlerden birisi dönemin milletvekillerinden, korucubaşı Sedat Eyüp Bucak'tı.

Bucak, kazadan sonra, 'olaylara ilişkin hiçbir şey hatırlamadığını' söylemişti. Milletvekili dokunulmazlığını kullanarak yargılanmaktan kurtulan Bucak hakkında, daha sonra, "suç işlemek için teşekkül oluşturmak ve bunun yöneticiliğini yapmak" suçlamasıyla dava açıldı.

Aradan geçen sekiz yıldan sonra Bucak, elinde çok sayıda gizli dosyayı mahkemeye sundu. Dosyada çok sayıda belge, pasaport, resim var.

Bucak, bu dosyaların çok gizli olduğunu, içinde devlet sırlarının yer aldığını ve bu yüzden belgeleri sekiz yıldır sakladığını söyledi.

Yani neredeyse Susurluk'ta kaza geçiren arabada ne işi olduğunu hatırlamayan Bucak, kazadan beri devlet sırlarının devlet sırları olduğunu bile bile sessiz kalıyormuş.

Bucak bu tutumuyla, çetesine selam yolluyor. Sırlarını sakladığını anlatıyor.

Alttan alta, "devlet için kurşun atan, kurşun yiyen şerefli"lerden olmaya devam ettiğini beyan ediyor.

Ama biz, Bucak'ın devlet sırrı dediği pis ilişkilerin neler olduğunu biliyoruz.

Devletin faşistleri tetikçi olarak kullandığını, paramiliter çeteler kurduğunu, yüzlerce, belki binlerce cinayette bu çetelerin devlet adına görev yaptığını, başbakanların, ordu komutanlarının, emniyet amirlerinin, yargı mekanizmasının başındaki bir çok ismin, bir çok büyük sermaye sahibinin, polislerin ve bakanların bu çetelerle bağlantılı olduğunu biliyoruz.

Biliyoruz ve unutmaya da niyetimiz yok!

Tüm devlet-mafya-siyaset ilişkisinin odaklandığı iki isim Abdullah Çatlı ve Mehmet Ağar. Çatlı kazada çldü. Mehmet Ağar ise dönemin bakanı. Susurluk Kazası'ndan sonra görevinden istifa etti. Milletvekili dokunulmazlığına sığındı ve yargılanmadı.

Şimdi Ağar'ın yargılanması zamanıdır!

Şimdi Ağar'ın konuşturulması zamandır!

Bucak yargılanmalı, hapse girmeli.

Ama pisliğin üstünün örtülmesini engellemenin tek bir yolu var, pisliğin başlarından Ağar'ın yargılanması. Çete mensuplarının birkaç yıl hapiste kalıp "görevlerinin" başına dönmesini istemiyorsak Ağar'ın "sırları"nın açıklanması zorunlu.

Küresel BAK'tan yeni eylem takvimi

"Bush'a hayır, Irak'ta işgale son!"

Gelme Bush kampanyasının ardından Barışarock festivalini örgütleyen Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu, 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde ve 27 Eylül Filistin İntifadası'nın yıl dönümünde eylemler yaptıktan sonra, yeni bir eylem için harekete geçti.

Küresel BAK 30 Ekim Cumartesi günü Taksim Gezi Parkı'nda "Bush'a hayır, Irak'ta işgale son!" eylemi düzenleyecek.

Eylem ve etkinlikleri 4 Ekim'de yaptığı bir basın toplantısıyla kamuoyuna duyuran Küresel BAK adına basın toplantısında konuşan Tolga Temuge şunları söyledi:

"Samara'da yaşananlar Bush'un, ABD emperyalizminin ne kadar acımasız olduğunu gösteriyor. ABD askerleri son bir haftadır Samara ve Felluce'yi kuşatma altına aldılar. 5 bin ABD askeri evleri basıyor, önüne gelene ateş açıyor. Uçaklar kentleri bombalıyor. Ölen Iraklı sayısı 125'e yükseldi. Kentlerde su ve elektrik kesik. 12 saat boyunca sokağa çıkma yasağı var.

İşte bunun adı Irak'ı özgürleştirme harekatı!

İşte bu Bush'un Irak'ta kitle imha silahları bulma yöntemi!

Irak hapishanelerinde 1000'i aşkın Iraklı kadın ve çocuk, nedenini, niçinini kimsenin bilmeksizin tutuluyor. Hapiste ne kadar kalacaklar? Bunu da kimse bilmiyor!

İşte ABD işgalinin bilançosu: Bugün Irak'ta işsizlik oranı %70.

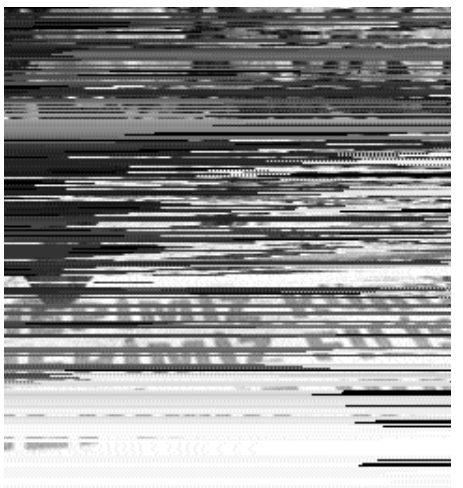

Çocukların %35'i okula gidemiyor.

Elektrik ve su sıkıntısı tehlikeli boyutlara ulaştı.

Sağlık hizmetleri hemen hemen tümüyle çöktü.

On binlerce sivil Iraklı öldürüldü.

Sokağa çıkma yasağı, evlerin, camilerin ABD hava harekatlarıyla her an bombalanması ihtimali, kadınların maruz kaldığı tecavüz ve tedirginlik (...)

Irak halkının yaygın ve kitlesel karşı koyuşu, koalisyon güçlerine karşı verdiği mücadele küresel savaş şahinlerinin işini zora soktu. ABD'li askerler bile artık Irak'ın Vietnam'a benzediğinden söz etmeye başladılar.

Bizler de küresel savaş karşıtı hareketin aktif bir parçası olarak yeni bir kampanyaya başladığımızı duyurmak istiyoruz.

Temsilcilerimiz 17-19 Eylül tarihlerinde Beyrut'ta, Dünya savaş karşıtlarının Ortadoğu Konferansına katıldılar. Bu konferansa katılan bir çok ülkeden savaş karşıtının birleşik eğilimi, ABD'deki başkanlık seçimlerinden önce Bush'a ve savaşı sonuna kadar savunan kabinesine karşı her ülkede eylemler örgütlemek.

İspanya'da, İtalya'da gösteriler yapılacak.

İngiltere'de ve Hollanda'da da gösteriler yapılacak. Ekim ayının son haftası, Bush'a, savaşa ve işgale karşı gösterilerle geçecek.

Biz de Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu aktivistleri, 30 Ekim Cumartesi günü saat 13:00'da, "Bush'a hayır-Irak'ta işgale son" demek için bir basın açıklaması yapacağız. Aynı zamanda, bugünden itibaren, yeni bir imza kampanyası başlattığımızı da duyurmak istiyoruz.

ABD'nin Irak'ta yenilmesi, Irak'ı terk etmesi ve Bush'un bir savaş suçlusu olarak yargılanması için sürdürdüğümüz küresel mücadele devam ediyor. Kazanana kadar da durmamaya kararlıyız."

İşgali durduruncaya kadar, Bush'u dünyanın yakasından def edinceye kadar durmamaya kararlı olan tüm savaş karşıtları Küresel BAK'ın 30 Ekim'de Taksim'de yapacağı gösteriye katılmalı, hatta gösteriyi bugünden örgütlemeye çalışmalıdır.

Bush'a hayır! Irak'ta işgale son!

Artık yeter!!!

Düş dünyanın yakasından Bush demek için

Sesimizi, yüreğimizi, kızgınlığımızı ve umudumuzu birleştirelim

KÜRESEL BAK BARIŞ VE ADALET KOALİSYONU

30 Ekim'de
Taksim Gezi Parkı'nda, saat: **13.00**

Türk şirketleri derhal Irak'tan çekilmelidir

Ünlü gazeteci Robert Fisk, bir yazısında "eğer Irak'ta petrol çıkarılıyor olmasaydı da pancar yetiştiriliyor olsaydı, bana, yine de Amerika'nın Irak'a saldıracağını söylemeyin" diyor.

Dünyanın ikinci büyük petrol rezervine sahip Irak, daha savaş başlamadan sadece petrol şirketlerinin değil, silah şirketlerinin, alt yapı kuran şirketlerin de ağzını sulandırmaya başlamıştı. Bu nedenle, Amerika ve onun önderliğindeki işgal güçlerinin saldırısı sonucu bir enkaza döneceği apaçık olan Irak'ın yeniden yapılandırılması için daha işgal başlamadan ihaleler yapıldı. Üstelik Turgut Özal'dan bu yana her savaştan 'bir koyup üç alma' politikasını benimsemiş olan Türkiye'de bu ihalelerden kendisine düşen payı almak için hemen sıraya girdi. Bu ihalelerde aslan payı tabii ki Amerikan şirketlerine düştü. Her ikisi de Amerikan şirketleri olan Kellogs&Brown firması askeri ihale açma yetkisi alırken, Brechtel sivil ve alt yapı ihaleleri açma yetkisi aldı.

Irak'taki Türk şirketleri

ABD, Irak'ın yeniden yapılandırılması kapsamında, Irak'ta ihale alan yabancı şirketlere verilmek üzere bütçesinden 18.6 milyar dolar ayırdı.

Şu ana kadar açılan ihalelere toplam 83 Türk firması ön başvuru yaptı. Nurol, Enka, Tekfen, Alarko-Doğuş JV, Ram Dış Ticaret A.Ş., Siemens San. ve Tic. A.Ş., Yapı Merkezi, Gama, Yüksel Construction Co. ve İhlas Holding ön başvuru yapan Türk firmaları arasında yer alıyor. Bu ihalelerin sonuçları 2005 Ocak ayında belli olacak ve Şubat ayında da Amerikan kongresi tarafından onaylanacak.

Brechtel tarafından şimdiye kadar açılan ihalelerde Güney İnşaat 150 milyon dolarlık bir ihale kazandı. Yine bir Türk firması olan Kayteks ABD askerleri için çamaşırhane inşası ve bu çamaşırhanelerin 5 yıllık işletim hakkını kazandı. Ayrıca Serka ve yine Kayteks Irak Cumhurbaşkanlığı Sarayı tarafından açılan, okulların tamiratı ihalesini aldılar.

Kartet adlı bir Türk elektrik şirketi 224 aylığına Irak'a elektrik satışı yapma hakkını aldı.

ABD askerleri için Irak'ın kuzeyindeki 7 merkezde açılan kafeteryalardan iki tanesinin işletme hakkını iki Türk şirketi aldı.

Ziraat Bankası ve Akbank Irak'ta banka açmak üzere başvuruda bulundular.

EGS firması Süleymaniye havaalanının sivil havaalanına dönüştürülmesi ihalesini aldı.

Irak'taki pastadan en büyük dilimi alanlardan bir tanesi ise TÜPRAŞ. 12 Haziran 2003'de yapılan Irak'ın ilk petrol ihracı ihalesine 52 firma katıldı. Bunlardan sadece 6 tanesi ihaleyi kazandı ve TÜPRAŞ bunlardan bir tanesi.

Türk 'Arar' petrol şirketi, Dick Cheney'in eski şirketi Halliburton'un ortak olduğu Kanada-Pemi firması ile Irak'ta petrol arama çalışmaları yapıyor.

Dolayısıyla Türk şirketleri Irak'ta bugüne kadar toplam 229 milyon dolarlık ihale kazandılar.

Taşeron Türk şirketleri

Irak'ta ihale kazanan Türk şirketlerinin hepsi aslında Amerikan şirketlerinin taşeronluğunu yapıyor. Şimdiye kadar Irak'ta doğrudan ihale almış hiçbir Türk şirketi yok. Bu nedenle Türkiye'nin Irak'ın işgalinden 'bir koyup üç alacağı' bir rüyadan başka bir şey değil. Asıl kazanan yine Amerikan şirketleri olacak.

Türk şirketleri Irak'tan çekilmelidir

Yüzde 70'i işsiz olan Irak halkının ülkelerini yeniden inşa etmek için gelen yabancılara ihtiyacı yok. Kendileri de bunu her fırsatta dile getiriyorlar. Bu nedenle Irak'ta Amerikan şirketlerinin taşeronu olarak ihale kazanmış olan Türk şirketleri derhal Irak'tan çekilmeli, hükümet şirketlerin Irak'a gitmesini önleyen tedbirler almalıdır.

AKP hükümeti ABD ile her türlü işbirliğine son vermeli

İşgal güçleri tarafındanTelafer'e yapılan saldırıların ardından Abdullah Gül, ABD ile sahip oldukları her türlü işbirliğini gözden geçireceklerini söylediler.

Ayrıca geçen hafta sonu, Birleşmiş Milletler toplantılarına katılmak üzere New York'a giden Gül burada Colin Powell ile görüştü ve Powell'a, "Irak'taki vizyonumuz aynı. Başarınız bizim başarımız, başarısızlığınız bizim başarısızlığımızdır" dedi.

Aynı günlerde ABD Savunma Bakanlığı'ndan üst düzey bir askeri heyet sürpriz bir şekilde Ankara'ya geldi. Genelkurmay Başkanlığı'nda yapılan görüşmelerde ABD, İncirlik'e 48 adet F-16 konuşlandırma talebini resmi bir şekilde dile getirdi. Ayrıca toplantıda İncirlik'in statüsü ve Irak başta olmak üzere bölgesel konular görüşüldü.

Ayrıca bu haftadan itibaren ABD tarafından Irak'a gönderilen askeri malzemenin Türkiye üzerinden ve Türkiye içinde nakline ilişkin esasları düzenleyen Dışişleri Bakanlığı tebliğnamesi yürürlüğe girdi. Buna göre kullanılacak limanlar, İstanbul, İzmir, İskenderun, Yumurtalık, Antalya, Aksaz-Karaağaç ve Ağalar. Havaalanları ise, Ankara Esenboğa, İstanbul Atatürk, İzmir Çiğli, Adana İncirlik, ve Aksaz Dalaman.

Türk halkı daha savaş başlamadan, 1 Mart 2003'de, ABD'nin Türkiye'den Kuzey Cephesi'ni açmasını sağlayacak tezkerenin reddedilmesini sağlayarak bu savaşa ve işgale karşı olduğunu göstermişti. Binlerce Irak'lının kanı üzerinden rant elde etmeye çalışan, Irak'taki pastadan kendisine düşecek payı kaçırmaktan ödü kopan AKP hükümeti şimdi önüne çıka her fırsatı değerlendirmeye çalışıyor.

O zaman savaşa karşı olan Türk halkı şimdi de halen devam eden bu insanlık dışı işgale karşı çıkmaya devam ediyor.

Abdullah Gül'e soruyoruz; Irak konusunda ABD hükümeti ile ne tür bir işbirliğiniz var? Halkın yüzde 90'ı bu savaşa ve işgale karşı çıktığını söylerken, nasıl halka rağmen havaalanlarını ve limanları Amerikan devletine açarsınız?

AKP hükümeti ABD ile Irak konusunda yaptığı gizli görüşmeleri derhal açıklamalı, Türkiye'deki Amerikan üsleri kapatılmalıdır.

Yalan söylediklerini itiraf ettiler

Geçtiğimiz günlerde Irak'taki işgalin baş sorumluları ard arda açıklamalar yaptılar. ABD Dış İşleri Bakanı Colin Powell, Irak'ta durumun kendileri açısından giderek kötüye gittiğini, barışın sağlanmasını beklemeden çekilebileceklerini açıkladı. İngiltere Başbakanı Tony Blair, geçen hafta sonu yapılan Labour Parti Kongresi'nde, kitle imha silahları hakkındaki yanlış istihbarattan dolayı özür diledi. Blair'in bu konuşmayı yaptığı dakikalarda, 20 yaşındaki oğlu Irak'ta ölen bir baba, kongrenin yapıldığı binanın dışındaki bir kuleden kendisini asma girişiminde bulundu.

Ayrıca Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Colin Powell, savaş başladığından beri ilk kez işgali 'yasadışı' olarak nitelendirdi.

Böylece aylardan beri dünyadaki savaş karşıtı hareket tarafından tekrar ve tekrar anlatılan gerçekler, asıl sorumluların ağzından ilk defa dile getirilmiş oldu.

Fakat bu durumu kabullenmeleri ABD ve onun peşinden giden işgal güçlerinin Irak'tan çekilmesini sağlamıyor. Bizler, savaş karşıtları olarak bunları zaten en başından beri biliyorduk. Aslında onlar bu gerçekleri itiraf ederek en başından onların yalan söylediklerini anlatan savaş karşıtı hareketin haklı olduğunu kabul etmiş oldular. Bu doğru yolda olduğumuzu gösteriyor.

Şimdi, hepimiz kendi hükümetlerimize karşı mücadele etmeye devam etmeli, hükümetlerimizin bu işgali güçlendirecek herhangi bir girişimde bulunmasını engellemeliyiz.

Nakliye şirketleri Irak'a mal taşımayı durdurmalıdır

Habur sınır kapısında tutulan resmi kayıtlara göre Irak'ta savaşın bittiğinin ilan edildiği 2 Mayıs 2003'den beri çoğu şoför 49 Türk öldürüldü, 69'u yaralandı.

Buna rağmen, Habur sınır kapısından halen günde 2 bin kamyon, tanker ve tır Irak'a gidiyor.

Irak'a giden araçların neredeyse tamamı, Türkiye'den şirketler aracılığıyla ABD'lilere akaryakıt, LPG başta olmak üzere çeşitli maddeler götürüyorlar. Yani aslında Irak'ta işgalin sürmesine hizmet ediyorlar.

Bu şoförlerden birisi olan Duran Demir can güvenliklerinin olmadığını, yalnız malzeme yerine ulaşana kadar can güvenliklerinin sağlandığını, daha sonra şirketlerin 'ne halin varsa gör' dediklerini anlatıyor.

1974'den beri Irak'a mal götüren Recai Öz ise, "eskiden bizi misafir etmek için can atan Irak halkı şimdi bize düşman oldu. Nedeni ise Türk hükümetinin ABD'nin yanında yer alması" diyor.

Ayrıca Irak'a mal taşıyan şoförlerin hiçbir güvencesi ve sigortası yok.

Irak'ta öldürülen şoförlerin asıl sorumlusu Irak'lı direnişçiler değil, Irak'ın işgaline karşı çıkmayan AKP hükümetidir. Hükümet, işgali destekleyen dış politikasını bir an önce değiştirmeli, şirketlerin Irak'a kamyon ve tırlarla mal taşımasını önlemelidir.

Rehineler sorunu

Son zamanlarda Irak'lı direnişçilerin kaçırdıkları şoförlerin haberleri gazete ve televizyonlarda geniş yer kaplıyor. Hem Irak'taki direniş adam kaçırmaktan ibaretmiş gibi gösteriliyor, hem de direnişçilerin uyguladığı şiddet işgal güçlerinin uyguladığı şiddetten daha çok öne çıkarılıyor.

Halbuki bu olaylar Irak'ta devam eden kitlesel direnişin sadece küçük bir parçası. Merkezi bir direniş olmadığı için insanlar ellerinden ne gelirse onu yapıyorlar. Her gün yüzlerce Irak'lı sivil öldürülüyor, binlercesi tutuklanıyor, işkence görüyor.

Irak'lıların uyguladıkları şiddet ile işgal güçlerinin uyguladıkları şiddeti aynı kefeye koymak yanlıştır. Çünkü karşımızda iki eşit güç değil, bir yanda açıkça kıyıma uğrayan bir halk, diğer yanda en modern silahlarıyla işgalciler vardır.

Bu koşullarda ahlakı sorgulanması gereken direnişçiler değil, ABD ve işgal güçleridir.

Bush politikaları ve emperyalizmin çıkmazı

Irak, ABD emperyalizmi için muazzam bir sorun oluşturdu. Irak'ta sahip oldukları üstün silah gücüyle kolay bir zafer kazanacağını sanan emperyalizm çok farklı bir durumla karşılaştı.

Irak'ın düzenli ordusuna karşı savaş oldukça kısa zamanda bitti ama ABD ordusunun Irak'ı işgali ile birlikte hemen başlayan direniş giderek emperyalizmi derin bir bataklığın dibine doğru çekiyor.

Irak'a saldırı başladığında savaşı destekleyen bütün basın şimdi ABD ve İngiltere'yi Irak direnişi konusunda uyarıyor. Ve emperyalistler Irak'ta iki ucu pis bir değneğin mutlaka bir ucundan tutmak zorunda.

Emperyalizmin Irak'ta neyle karşı karşıya olduğunu kavramak için önce emperyalizmin günümüzdeki durumunu kavramak gerekiyor.

Solda kimileri ulusal devletler arasındaki mücadelenin bittiğini düşünüyorlar. Onlara göre karşımızda aralarında ulusal devletlere dayalı çelişkilere sahip olan emperyalizm değil, Negri'nin formüle ettiği soyut bir düşman, "imparatorluk" var.

Oysa çokuluslu şirketler esas olarak bir ülkeye yerleşmiş oluyorlar. Genellikle yönetim kurulları bir ülkenin vatandaşlarından (bazen bir kişi başka bir ülkenin vatandaşı olabiliyor) oluşuyor.

Bugün dünyada büyük kapitalist ülkeler arasında kıyasıya bir mücadele var. Herşeyden önce yabancı yatırımların ezici büyük çoğunluğu ABD, Avrupa Birliği, Japonya ve Çin'e yapılıyor. Bunların dışında gelişmekte olan ülkelere çok sınırlı bir yabancı yatırım var.

Örneğin nüfusu AB'nin üç katı büyük olan Hindistan'a AB'ye yapılan yabancı yatırımın 500'de biri yapılmakta. Çünkü dev şirketler için AB, Hindistan'a göre karşılaştırılamayacak kadar güvenli bir ülke.

Bu durumda emperyalist ülkeler arasındaki rekabet bugün 20. yüzyılın başında olduğu gibi doğrudan birbirleriyle savaşarak çözülemeyecek durumda. ABD AB ile savaşarak kendi yatırımlarını bombalayamadığı gibi, AB'de aynı şekilkde ABD'deki yatırımlarını bombalayamıyor.

Büyük güçler arasındaki mücadelede Ortadoğu'nun özel bir önemi var.

Ortadoğu kapitalizm için vazgeçilmez bir hammadde olan petrolün en çok ve en kolay elde edildiği yer.

Dünya'da en çok petrol kullanan ülke olan ABD ihtiyacını büyük kısmını kendi ülkesinden, Kanada ve Meksika'dan ve Venezüella'dan elde ediyor. Venezüella petrolünün ABD için önemi giderek artıyor. ABD artan ihtiyacını karşılamak için bir kısım Afrika ülkelerini de gözlerini dikmiş durumda.

Ortadoğu petrolü esas olarak AB, Japonya ve giderek petrol ihtiyacı artan Çin için önemli. Bu ülkelerin petrolünün hemen hemen tamamı Ortadoğu'dan kaynaklanıyor.

kitle imha silahları yanlış yerde arandı

Bu nedenle Ortadoğu petrollerinin kontrolü aynı zamanda AB, Japonya ve Çin'in üzerinde de bir kontrol anlamına geliyor.

ABD bugün 10 yıl öncesine göre ekonomik olarak daha güçlü ama bugünkü durumunu 2. Dünya Savaşı günleri ile karşılaştırdığımızda karşımıza çok başka bir manzara çıkıyor.

1945'de ABD dünyadaki tüm üretimin yarısını gerçekleştiriyordu. Bu durumda da savaşa ekonomisinden büyük bir pay ayırabiliyordu. Böylelikle de SSCB'nin etkisi altındaki bölgeler dışında dünyanın tümünde hakim bir durumdaydı.

Bugün ise ABD ekonomisi AB'nin birleşik ekonomik gücü ile eşit ve dünyadaki toplam üretimin sadece yüzde 22'sini gerçekleştiriyor.

Şimdi ABD egemen sınıfı için sorun yeniden hegemonyanın nasıl kurulacağı.

Amerikan ekonomisi halen Alman ya da Fransız ekonomilerinden daha üretken ama bu ancak Amerikan işçi sınıfının daha fazla çalıştırılması ile elde edilebiliyor. ABD işçi sınıfı Alman ve Fransız işçilere göre yılda 400 saat daha fazla çalışıyor. Bu durumda Fransız işçiler de 400 saat fazla çalıştırılırsa Fransa ekonomisi ABD'den daha üretken olur.

İşte yeni liberal politiklar dünyanın tümüne Amerikan işçi sınıfının koşullarını hakim kılmak.

Amerikan egemen sınıfı önce Reagan politikaları ile egemenliğini pekiştirmeye çalıştı. Bu, esas olarak ABD'nin askeri gücünü muazzam ölçülerde arttırmaya dayanmaktaydı. Ne var ki 1980'lerin sonunda ABD ekonomisi bu hızlı silahlanmaya dayanamaz hale geldi. Ancak tam o sırada ABD'nin rakibi olarak SSCB'nin çökmesi Reagan politikaları açısından bir kurtuluş oldu. Ne var ki ABD ekonomisi artık diğer Batılı rakipleri karşısında rekabet gücünde önemli kayıplara uğramıtı.

Reagan politikalarının arkasından Bsuh'un babası ve Clinton yönetimlerinin diğer büyük kapitalist ülkelerle dengeler sağlayan anlaşmalar yapan politikaları geldi.

İşte bu dönemin ardından bugünkü Bush yönetimi işbaşına geldi.

Bush yönetimi Amerikan egemen sınıfının şahin kanadını temsil ediyorlar. Onlar anlaima yerine mücadeleden ve savaştan yanalar.

ABD bugün diğer büyük kapitalist ülkelerle savaşamayacağı için savaş dolaylı bir biçimde başladı.

Ortadoğu'ya hakim olmak, en başta da 11 Eylül'ün yarattığı politik koşulların kullanılması ile dünyanın ikinci büyük petrol rezervine sahip olan Irak'ın kontrol edilmesi rakiplere en büyük darbeyi indirecekti.

Bu nedenle 1. Körfez Savaşı'na giderken Baba Bush diğer kapitalist ülkelerle anlaşırken küçük Bush hiç bir anlaşma çabası harcamadı, tam tersine kendi başına savaşı başlatmakta kararlıydı.

ABD egemen sınıfı içinde bu politikaya karşı çıkanlar oldu. Bush yönetimi içinde bile küçük de olsa bir çatlak oluştu. Dışişleri Bakanı Powell savaş konusunda isteksizdi.

Bush yönetimi Irak'ın işgali ile ortadoğu petrolünün kontrol edileceğini, Irak'ın ardından sıranın kolayca İran ve Suudi Arabistan'a geleceğini, Orta Asya petrolleri üzerinde ise zaten Afganistan savaşı sırasında kontrol sağlandığını düşünüyorlardı.

Ancak Irak direnişi bütün bu planları batırıyor.

Şimdi, ABD ya petyrolün kontrolünü Irak hükümetine devredecek ki o vakit bugüne kadar ki tüm Irak politikası boşa gitmiş olacak ya da petrolü kontrol etmek için Irak'ta savaşmaya devam edecek ki bunun eninde sonunda ama mutlaka ABD'nin yenilmesi ile biteceği açık.

Irak'da yenilgi, ABD emperyalizmi için yeni bir Vietnam sendromu demektir.

Hatırlanacağı gibi, Vietnam yenilgisinin ardından Amerikan emperyalizmi uzun bir süre yeni askeri saldırılara girişememiş, özellikle de kara harekatları yapmamıştı. Irak ABD ordusunun ciddi boyutlu ilk kara harekatı.

ABD eğer durumu dengelemek ve kendi lehine çevirmek istiyorsa açık ki Irak'a daha fazla işgal gücü göndermek zorunda.

Bugün Irak'da 130 bin ABD, 20 bin İngiliz askeri var. Toplam işgal gücü 150 bin. Irak'ın nüfusu ise 20 milyon.

Oysa, 1956'da Rusya Macaristan'ı işgal ettiğinde bu ülkeye 500 bin askerle girmişti. Aynı şekilde 1968'de Çekoslavakya'nın işgalinde de yarım milyon Rus askeri kullanılmıştı. Macaristan ve Çekoslavakya'nın nüfusu 10 milyon.

ABD esas olarak Irak'da kullandığı gücün şiddetine güveniyor. Irak ordusunun direncini kırarken ABD'nin kullandığı şiddetin önemi vardı ama direnişe karşı ABD ordusunun teknik üstünlüğü gibi kullandığı şiddetin de fazla bir önemi yok. ABD daha önce Fransa ve İngiltere'nin sömürgelerinde ne denli şiddet uyguladığını ve buna rağmen sömürgelerini terk etmek zorunda kaldıklarını unutuyor.

ABD'nin Irak'a takılıp kalmış olması, elinde savaşma gücüne sahip fazla asker kalmamış olması ve savaş karşıtı, antiemperyalist hareketin dünya çapındaki etkinliği nedeniyle kendisine ciddi yeni askeri ortaklar bulamaması yeni saldırganlıklara girişmesine de engel oluyor. Dolayısıyla Ortadoğu'ya hakim olma ve böylelikle Fransa, Almanya, Japonya, Çin gibi rakiplere karşı üstünlük elde etme planı yara alıyor hem de ciddi bir yara alıyor.

ABD saldırganlığı şu anda ABD Başkanlık seçimi nedeniyle yavaşladı.

Demokrat Parti adayı Kerry Clinton dönemi politikalarını esas alıyor. Diğer emperyalist ülkelerle pazarlık ve anlaşma sürecidir bu. Ancak elbette o da önce ABD'nin Irak'dan fazla yara almadan çıkmasını sağlamay açalışacaktır. Yani savaşarak, kan dökerek ve belki de savaşı daha da derinleştirerek.

Vietnam savaşı en az iki ABD Başkanı'nın başını yedi ve Demokratlar Cumhuriyetçilerden farklı politikalar uygulayamadılar.

Bush'a gelince, eğer yeniden seçilecek olursa (ve bu oldukça büyük bir olasılık) saldırganlığını katlayarak arttıracağı, Irak'ta yenilgiyi kolay kolay kabul etmeyeceği açık. Elindeki muazzam askeri vuruş gücüne güvenerek hem Irak'ta çok daha kanlı ve acılı bir süreci başlatacak, hem de yeni hedeflere saldıracak. Belki yeni ülkeleri işgal edebilecek gücü yok ama havadan çok ağır tahribat yaratma gücü var.

İşte bu nedenlerle antikapitalist hareket ABD egemen sınıfının şahin kanadının temsilcisi olarak Bush'u hedef almış durumda.

Bu, hiç bir biçimde Bush'un yerine şahin olmayan birinin ABD Başkanı olması halinde emperyalizmin ağır bir darbe yiyeceği anlamına gelmez ama Bush'un saldırgan, savaşçı politikalarının yenilmesi anlamına gelir.

Fakat en önemlisi, ABD'nin Irak'ta yenilmesi, Vietnam'da olduğu gibi sadece Irak halkının direnişi ile değil, tüm savaş karşıtı, antiemperyalist hareketin direnişi ile gerçekleşecek. Bu ise bütün kıtalarda, emekçi halkların zaferi olacak.

Venezüella'da, Arjantin'de, Kenya'da, Güney Afrika'da, Kore'de, Endonezya'da, Türkiye'de ve Bulgaristan'da, kısacası bütün dünyada emekçiler'in geleceği ile Bush'un, emperyalizmin bu en saldırgan eğiliminin yenilgisi arasında büyük bir bağlantı var.

F. ALOĞLU

Avrupa Birliği kapanı

Bu satırların yazıldığı saatlerde Türkiye'de garip bir heyecan yaşanıyor. Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Türkiye ile ilgili İlerleme raporunu yayınlayacak. Raporun olumlu olması AB'nin Türkiye'yle müzakere masasına oturması anlamına gelecek. Kophenag Kriterlerinin ne ölçüde uygulandığını anlatacak olan raporun yeşil ışık yaktığı ve bu yüzden tarihi günler yaşandığı söyleniyor.

Medya, "tarihi bir dönemeç"ten geçtiğimizin propagandasını yapıyor.

Acaba gerçekten de böyle mi? Tarihi bir viraj mı alıyoruz? AB gerçekten de bir umut mu, bir uygarlık projesi mi? İnsan hakları ve demokrasi cenneti mi?

Avrupa Birliği gerçekte ne?

Kömür ve çelik tekellerinin birliği

Avrupa Birliği'nin ilk adımları II. Dünya Savaşı'nı izleyen yıllarda atıldı. Savaştan zarar gören ekonomilerini tamir etmek için Avrupa devletleri arasında II. Dünya Savaşı sonrasında bir dizi adım atıldı. Savaşın en temel işleve sahip iki girdisi kömür ve çelik maddeleriydi. Bu iki temel madde tahrip olmuş ekonomilerin onarılması için de, diğer bir deyişle sermaye birikiminin ve altyapı yatırımlarının gelişmesi için de vaz geçilmezdi. Dönemin dev kömür ve çelik üreticileri ve devletleri ekonomilerin kaynaklarının bir ortak pazar örgütlenmesi çerçevesinde işletilmesini öngören Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu (AKÇT) kurdular. 1957'de Federal Almanya, Fransa, İtalya, Hollanda, Belçika ve Lüksemburg Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (AAET) ile Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu (AET) kuran Roma Antlaşması'nı imzaladılar.

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun öncülüğünü Fransa ve Almanya yaptı. AET, savaş sanayi maddelerinin kontrolünü amaçlıyordu.

Uygarlık projesi mi?

AB'nin bir uygarlık projesiyle uzaktan yakından ilgisi yoktur. Kömür ve çelik üretiminde ortaklıkta buluşan 6 ülkenin derdi, bir uygarlık projesi oluşturmak değil, ABD egemen sınıfı ile Alman ve Fransız büyük şirketlerinin çıkarları doğrultusunda hareket etmekti.

Örneğin Türkiye'nin uzun süre adaylık yarışında yan yana yer aldığı, Kıbrıs Cumhuriyeti, Malta, Polonya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Slovenya, Estonya, Litvanya, Letonya, Slovakya, Romanya ve Bulgaristan'ın ortak bir özellikleri var. Bu ülkelerin AB'ye alınmadan önceki 10 yıl IMF ile yoğun bir ilişki yaşadılar. Türkiye'de yöneticilerin çok alışık olduğu gibi bu ülkelerin siyasileri de ülkelerini ziyaret eden IMF yetkililerini el pençe divan karşıladılar. Bu ülkelerde de tıpkı Türkiye'de olduğu gibi IMF ve Dünya Bankası reçeteleri tüm vahşiliğiyle uygulandı ve hepsi de ülke ekonomilerini kırılganlaştıran dış borç stoğuna sahipti.

Avrupa kapitalizmi uluslar arası kapitalizmle bütünleşmeye çalışan Türkiye gibi ülkelerde neoliberal politikaları kalıcılaştırmak ve güç kazanmak için hamle yapıyor. AB üyeliğinin uygarlık projesiyle hiçbir ilgisi yok. AB üyeliği uygarlığın birliği olmaktan çok IMF ve DB reçetelerinin kalıcılaştırılması, piyasa terörünün önünün açılması anlamına geliyor. Ortada insan hakları cenneti değil, silahını doğrultmuş "hem paranı, hem de canını" istiyorum diyen bir haydut var.

AB: İşsizlik vahası

AB etrafında yaratılan heyecan dalgasının en önemli nedenlerinden birisi de Avrupa'dan gelecek Euroların Türkiye'de yatırım için kullanılacağı ve işsizliğin hızla azalacağına duyulan inanç. Türkiye gibi milyonlarca ama milyonlarca insanın işsiz olduğu bir yerde bu argümana inanmak kolaylaşıyor. Buna inanmayanlara ise işçilerin Türkiye'den, artık bir parçası oldukları birleşik Avrupa'ya hazır bekleyen işlere girmek üzere rahatça seyahat edebileceği anlatılıyor.

Bu iddiaların gerçekle hiçbir ilgisi yok. Yayınlanacak olan AB Komisyonu ilerleme raporu olumlu olsa ve müzakere süreci başlasa bile, şimdiden Türkiye'den AB ülkelerine bir işçi göçünü engellemek için ek maddeler tasarlanıyor.

Üstelik, kelin merhemi olsa kendisi kullanır. İşsizlik, AB ülkelerinde tanıdık olmayan bir sorun değil. Tersine AB yoğun bir işsizlik sorunundan muzdarip. 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, yıllarında AB'de ortalama işsizlik oranı sırasıyla şöyle: %10.4, %9.6, %9.1, %8.2, %7.4, %7.7. Bir dünya ekonomik devi olan Almanya'da işsizlik oranları ise aynı yıllarda şu korkunç oranlarda: %9.9, %9.4, %8.3, %7.8, %7.8, %8.2. Almanya'da 2003 yılında işsizlik oranının %10'un üzerine çıkması ise AB'nin Türkiye'de yaşayan işsizlere umut kapısı olmak bir yana, üye ülkelerde işsizlik sorunun bizzat teşvik eden bir yapı olduğunu kanıtlıyor. Belçika'da durum daha da vahim. Belçika'nın Maastricht Anlaşması'nı imzalamasıyla işsizlik %8'lerden %13'lere fırladı. Üstelkik bu artış bir yıl içinde yaşandı!

İşçileri bekleyen karabasan

AKP yetkilileri enflasyonu düşürmekle çok fazla şişiniyorlar. Emekçiler bu durumun kendilerine ne faydası olduğunu sorgularken, patronlar, enflasyon oranı kadar fiyat artışından faydalanmaya devam ediyorlar.

Benzer bir durumu yaşayan Belçika, enflasyonu %3'ten %2'ye düşürmeyi başardı! Bu başarının bedelini kuşkusuz Belçika işçi sınıfı ödedi. Belçika hükümetinin tırmanan işsizliğe karşı yürürlüğe koyduğu plan, üç yıl boyunca ücretleri dondurmak oldu. Böylece Belçika'da patronlar hem %2'lik enflasyon fiyat artışı oranından kar elde ettiler hem de daha önemlisi üç yıl boyunca dondurulan ücretler üzerinden muazzam karlar elde ettiler. İşsizlik mi? Tabii ki azalmadı!

Kamu çalışanlarına %10 zam yapmayı hedefleyen AKP iktidarı AB'ye Türkiye'yi götüren hükümet olma hevesiyle, her geçen dönem daha da az zam yapmayı amaçlamakta. Enflasyonun düşmesi ise ne alım gücünü artıracak ne de işsizliği azaltacak.

Çünkü, işsizliğin artması reel ekonomik büyümeye bağlıdır ve AB her şey olabilir ama otomatik olarak ekonomik büyüme anlamına gelmediği çok açık. Yine 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, yıllarında AB'nin ekonomik "büyüme" oranları sırasıyla şöyle: %2.6, %2.7, %2.6, %3.4, %1.6, %1.0. pek bir büyüme yaşandığından söz edilemez!

AB'nin işçi sınıflarına tam bir kazık atma girişimi olduğunu kanıtlayan, aslında AB'nin üyelik için şart koştuğu kendi ekonomik kanunlarıdır. Birlik üyeleri arasında ekonomik ve parasal birliğe geçiş için şart olan kurallar şunlar: enflasyon, bütçe disiplini, kamu borçlary, faiz oranlary ve ulusal paranyn istikrary. Ekonomik uyum kriterlerine göre bütçe disiplini ve kamu borçlanma kriterleri şöyle işliyor: Üye ülkelerin bütçe açıklarının GSYMİH'nin %3'ünü aşmaması zorunluyken kamu borçları devlet borçlarının GSYMİH'ye oranının %60'ını aşmamalıdır.

Bu kriterler, tümüyle işçi sınıfına saldırının soyut ve rakamsal anlatımıdır. Bu kriterler IMF, DTÖ ve Dünya Bankası politikalarının tek virgül sekmeden uygulanmasına bağlıdır. Bu yüzden İngiltere'de 13 yaşın altındaki çocuklar kayıt dışıdır, en ağır işlerde çalıştırılabilirler ve çoğu sakatlanır. Bu yüzden tüm Avrupa'da mahkumlar çok düşük ücretler karşılığında ve rehabilitasyon adı altında özel sektör için çalışmaya zorlanırlar. Bu yüzden esnek çalışma denilen çalışma saatlerini patronların keyfine ve kar amacına göre belirleyen model dayatılır. Bu yüzden sendikalara yönelik ciddi bir basınç vardır. Bu yüzden işsizlik vardır. Bu yüzden ırkçılık vardır. Bu yüzden cinsel taciz vardır. Bu yüzden eğitim özelleştirilmeye ve yoksul çocukların okumalarının zorlaşması AB ülkelerinde de bir eğilimdir.

AB'ye evet demek, IMF politikalarına, Dünya Ticaret Örgütü'nün ekonomik saldırılarına, kısacası küresel kapitalizmin bir bloğunun rekabet için geliştirdiği siyasi ve ekonomik programına evet demektir.

Şenol Karakaş

Avrupa Birliği anketi ne gösteriyor?

22 Eylül'de Toplumsal Katılım ve Gelişim Vakfı'nın Belçika merkezli Europa Vakfı ile birlikte yürüttüğü ve AB'nin de destek verdiği "Avrupa Ajandası projesi" kapsamında yapılan bir anketin sonuçları açıklandı. 24 bin 571 öğrenciyi kapsayan anket AB konusundaki bir dizi yanılsamayı açığa çıkartırken toplumun neye özlem duyduğunu da gösteriyor. Anket, alttan alta insanları AB fikrine ikna etme işlevi görse de bazı sonuçlar çarpıcı.

Ankete katılan öğrencilerin %70.5'i Türkiye'nin AB üyeliğini destekliyor. Fakat ankete katılanların ancak %7.5'i, "Avrupa Birliği konusunda ne derece bilgisiniz?" sorusuna "Çok bilgiliyim" yanıtını verebiliyor. Anketi yanıtlayanların %72.5'inin AB konusundaki bilgileri dedikoduya dayanıyor.

Bu dedikoduların başında AB'ye girmenin Türk gençlerinin eğitim düzeyini yükselteceği, daha iyi sağlık hizmeti almayı sağlayacağı, ekonomik durumu iyileştireceği ve işsizliği azaltacağı geliyor.

Başka bir yanılsama da insan hakları ve demokratik sınırlarda AB ile birlikte genişleme olacağı düşüncesi.

AB propagandası yapan AKP ve "AB'ye evet"çilerin işlerini kolaylaştıran, bu toplumdaki güçlü değişim ve demokrasi arzusu. Yoksullar, insanca yaşamak istiyor. Dilediği gibi örgütlenmek, gösteri ve düşünce özgürlüklerini geliştirmek istiyor. Çöplük gibi hastaneler değil, gerçekten sağlıklı sağlık hizmeti, bilimsel ve istediği gibi alabileceği eğitim hizmeti istiyor. İşsiz kalmak istemiyor.

Ama yanlış adrese bakıyor. Bunun nedeni ise solun bu değişim ve insanca yaşam arzusunun yaşama geçirilmesine yardımcı olamaması. Meydanın yalancılara kalması.

Sol silkelenmeli, kendisini yenilemeli ve insanca yaşam için de, demokrasi için de doğru adresin sokaklar ve mücadele olduğunu göstermeli. AB'ye karşı mücadele eden Avrupa işçi sınıflarının mücadelesine bakmak, bu mücadelenin deneylerini paylaşmak bu yönde atılacak en önemli adımlardan birisi.

Almanya'da direniş sürüyor

Batı'da en fazla kazanılmış sosyal hakka sahip olan Alman işçi sınıfına, sosyal demokrat ve Yeşillerden oluşan iktidar saldırıyor. Almanya tarihinin en azgın saldırısının kod adı haline gelen "Hartz IV", uygulamaya bütünüyle konulduğunda dört milyon kişi, yoksulluk sınırının altında yaşamaya mahkum olacak.

Hartz IV, işçilerinin işsizlik parası haklarını elinden almayı ve yoksulluk sınırının altında yaşam koşullarına itmeyi hedefliyor.

Alman işçi sınıfı saldırıya karşı kararlı bir şekilde direniyor. Yaz ayları boyunca yüzlerce kentte irili ufaklı eylemler gerçekleşti. 2 Ekim'de Berlin'de gerçekleşen eyleme 50.000'den fazla işçi katıldı. Almanya'nın diğer bölgelerinden 100 otobüs dolusu işçi de eyleme katıldı. Büyük eylemin hemen ertesi günü yaklaşık 5.000 kişi kent merkezinde bir kez daha yürüdü.

Önümüzdeki dönem de eylemlerin sürmesi bekleniyor. 6 Kasım'da Nürnberg Sosyal Forumu bir eylem gerçekleştirecek. 17 Kasım'da sosyal kesintilere karşı ulusal büyük bir eylem planlanıyor.

Sınıf cephesinde mücadele sürerken, iktidar partisi SPD ve başbakan Schröder'e işçilerin desteği hızla kalkıyor. Almanya'da, SPD'nin solunda gerçek bir seçim alternatifinin oluşması yönünde II. Dünya Savaşı Sonrası en elverişli koşullar yaşanıyor denebilir. Daha önceki muhafazakar Hıristiyan Demokrat Partisi'nden (CDU) hiçbir farkı olmayan yeni liberal uygulamalar, partinin tabanında büyük düş kırıklığına neden oluyor. SPD iktidara geldiğinden bu yana 200.000'den fazla üye kaybetti. Partiyi terk eden bir çok parti ve sendika aktivisti, mücadeleyi sosyal demokrasinin solunda sürdürmek konusunda arayış içinde. Solda Yeşiller federal hükümette iktidar ortağı olarak, Partei des Demokratischen Sozialismus (PDS) ise Berlin'de iktidar ortağı konumuyla alternatif olmadıklarını gösterdiler.

Haziran ayı ortasında Berlin'de gerçekleşen "Seçim Alternatifi" oluşumunun ilk toplantısına Almanya'nın dört bir köşesinden yaklaşık 1.000 delege katıldı. Yeni oluşum ülkenin her yerinde büyük heyecan yarattı. Oluşum, 2006'da gerçekleşecek olan genel seçimlere hazırlanıyor.

Ancak iki sorun hala devam ediyor. Bir yandan SPD'nin sendika bürokrasisi üzerindeki ideolojik etkisi hala güçlü. Bu durum, sendika liderliğinin hükümetin saldırılarına karşı güçlü bir şekilde direnmesinin önünde ciddi bir engel oluşturuyor. Öte yandan sol bir alternatif oluşturulması, son seçimlerde Nazilerin oylarını büyük oranda yükseltmeleri nedeniyle daha da acil bir konu haline geldi. Naziler Brandenburg ve Sachsen eyaletlerinde yapılan son seçimlerde milletvekili adaylarını meclise soktular. Sachsen'da 13 NPD üyesi parlamentoya seçildi. Yıllardır ülkeyi yöneten CDU, SPD ve Yeşiller'den umudunu yitiren ve giderek yoksullaşan halk, çözümü sağda ve solda daha radikal seçeneklerde arıyor. Bu koşullar, bir yandan sol bir alternatif için elverişli koşulları hazırlarken, aynı zamanda Nazilerin güçlenmesinin olanaklarını da yaratıyor.

Bu nedenle sosyal demokrasinin solunda radikal bir seçim alternatifinin güçlenmesi için mücadele önemli. Ancak bu yeni oluşum kendisini sadece seçimle sınırlamamalı, sınıf mücadelesinin organik bir parçası olmalı. Ancak bu şekilde SPD'nin solunda gerçek bir seçenek olabilir.

Darfur: Gene petrol, gene kan

Sudan'ın Darfur bölgesi uzun bir süredir yoğun bir savaş alanı.Bölge halkı kendisini Arap olarak görmeyen Dar halkından oluşuyor. Zaten Darfur, Darların evi, Darların yurdu anlamına geliyor.

Darfur'da yaşayan 6 milyon insandan 2 milyonu ise Araplar. Uzun yıllar boyunca Dar halkı ile Araplar birbirlerine aslında karışmış durumdalar.

Savaş nedeniylebir milyon insan evlerini terk ederek göç etmek zorunda kalmış. On binlerce insan açlıktani salgın hastalıklardan ölmüş. 2004 yılının sonunda ölü sayısının 250 bine ulaşması bekleniyor.

Bölgeye yardım ulaştırmaya çalışan kurumlar panik halinde. Büyük bir insanlık dramı yaşanıyor.

Basın olayları kabaca "etnik çatışma" olarak adlandırıyor. Oysa bölge halkı yüzlerce yıl birli,kte yaşamış. etnik bir sorun şimdiye kadar yoktu.

Darfur'da bugün yaşana gelişmeler 1986'da başlamış. Merkezi hükümet yoksulluk nedeniylke merkezi hükümete karşı silahlı mücadeleye başlayan gruplara karşı başka grupları silahlandırmış. O günlerde ki Sudan kuraklığı bu çatışmaları kızıştırmış. Açlık komşuyu komşunun üzerine salmış.

1989'dan itibaren çatışmalar artmış ve son 1.5-2 yıldır iyice yoğunlaşmış.

Merkezi hükümet şimdi Sudan'ın birliğini korumak için Darfur'da yoğun bir şiddet uyguluyor. Hem sudan ordusu hem de merkezi hükümetin yerel işbirlikçileri çok saldırgan.

Katliam, yağma tecavüz hergünkü olaylar durumunda.

Oysa Darfur'daki bütün çatışmaların kaynağı olan yoksulluk Irak savaşına harcanan paranın yüzde biri ile ortadan kaldırılabilir.

Bu arada Sudan'da zengin petrol yataklarının bulunması bu ülkeye ABD'nin daha fazla ilgi göstermesine yol açıyor. ABD en kısa zamanda Sudan'da kendisinden yana bir hükümet istiyor.

Kısa Sudan tarihi

1820: Mısır Sudan' işgal ediyor. 1876'da Mısır birlikleri tüm Sudan'ı kontrol etmeye başladı.

1979: Fransa ve İngiltere birlikte Mısır'ı kontrol etmeye başlıyorlar böylece Sudan bu ülkelerin kontrolüne geçiyor.

1881: Muhammed Ahmet'in liderliğinde ayaklanma. İngilizler ayaklanmayı bastıramıyor.

1885: Muhammed Ahmet'in birlikleri başkent Hartum'e ele geçiriyor ve İngiliz valisi Gordon'u öldürüyorlar.

1898: Omdurman savaşı.Sudan birlikleri İngilizler tarafından katliama uğruyor.

1914: İngiltere Mısır ve Sudan kontrolünü doğrudan ele geçiriyor. Sudan Kuzey ve Güney olarak bölünüyor. İngiliz Valisi "Güney Sudan henüz modern dünya tarafından sömürülmeye hazır değil" diyor.

1920'ler: Kapalı Kapı politikası nedeniyle Kuzey Sudan'ın kapıları Güney'e kapanıyor. Kuzeyliler Güney'e gidemiyor.

1930: Güney Sudan Kuzeyin Müsüman nüfusundan ayrı olduğunu ilan ediyor ve İngilizlerin Doğu Afrika kolonisine bağlanmaya hazırlanıyor.

1946-47: İngilizler Sudan'ı Kuzey Sudanlı büğyük toprak sahiplerine devrediyorlar. Güney Sudan'ın yeni yönetimde payı çok düşük.

1956: Sudan bağımsızlığını kazanıyor ama İngilizlerin yarattıkları Kuzey-Güney suni bölünmesi kısa süre sonra savaşa yol açıyor.

1980-83: Şeriat ilan eden Numeyri rejimine karşı yoğun tepkiler. Zaman zaman silahlı mücadele.

1991: ABD, açlıktan kırılan Sudan'a, Sudan ABD'nin Irak'a saldırmasına katılmadığı için tahıl göndermeyi durduruyor.

1992: Sudan'ın dört bir aynında IMF'nin dayattığı politikalara karşı ayaklanmalar ve gösteriler.

1993: Umar El Başir Sudan devlet başkanı oluyor. Başkan hala o.

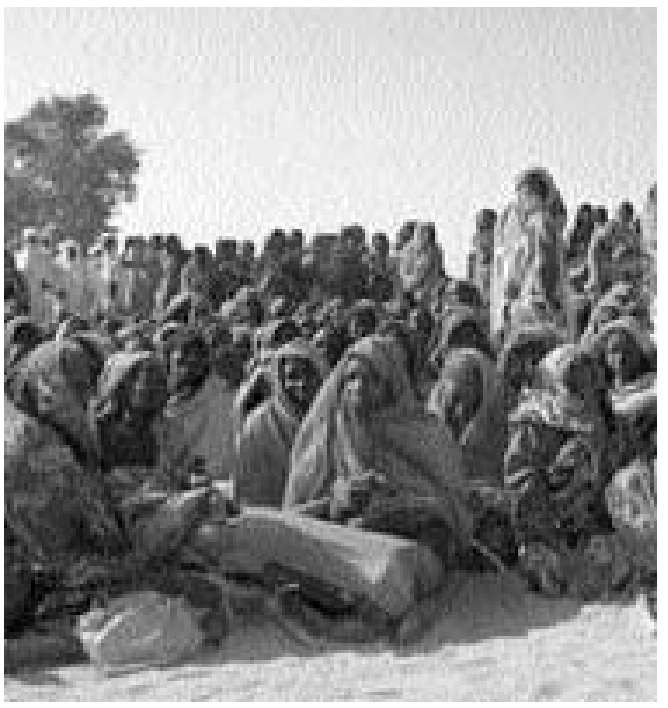

HABERİN ARKASI

Zenginlerin hükümeti

Roni Margulies

AKP hükümeti, tam 20 yıl önceki Özal hükümetlerinden bu yana bu memleketin gördüğü en popüler hükümet. Bunu, 28 Mart seçimleri de gösterdi, sokaktaki hava ve insanların gelişmeler karşısında tepkileri ve (tepkisizlikleri) de gösteriyor. Maddi refah değil elbet, ama elle tutulur bir rahatlama, "başarılı olma" havası var. İnsanlar ya seve seve ya da istemeye istemeye, bu hükümetin büyük ölçüde iyi işler yaptığını (hatta "devrimci" işler yaptığını), daha dürüst olduğunu, "memleket için hayırlı" olduğunu düşünüyor.

Bu hükümetin başarısının bir göstergesi de, muhalefetsiz bir hükümet olması. Tek ve ana muhalefet partisi CHP, hepimizi etkileyen hükümet siyasetlerine muhalefet etmeyi tümüyle unutmuş, sadece laiklik bekçiliği yapıyor; AKP'nin yeterince laik, yeterince milliyetçi olmadığını kanıtlamaya çalışıyor. CHP'nin başka hiçbir konuda hemen hemen hiçbir itirazı yok. Hükümetin çaktırmadan şeriat düzeni getirmeye çalıştığına Cumhuriyet gazetesi yazarları, İşçi Partisi üyeleri ve Çağdaş Bilmemneciler Derneği gibi kurumlar dışında hiç kimse inanmadığına göre, CHP'yi kimse ciddiye almıyor. Bu durumda, AKP'nin adeta alternatifsiz olduğu, muhalefet edilmesi gereken hiçbir şey yapmadığı düşüncesi daha da yaygınlaşabiliyor.

AKP hükümetinin gerçekten başarılı olduğu, gerçekten çok hayırlı işler yaptığı bir alan var ve muhalefet edilmesi gereken alan zaten tam da bu. AKP, Türkiye egemen sınıfının tüm taleplerini tıkır tıkır hayata geçiriyor, tüm ihtiyaçlarını tıkır tıkır karşılıyor. Önce, 20 yıla yakın bir zamandır ilk kez istikrarlı (parlamentoda büyük çoğunluğa sahip olan, hiç kimseyle ve hatta askerlerle bile fazla itişmeyen, istikrarı bozmamak için gerektiğinde geri adım atabilen, ideolojik ilkelere takılmayıp pragmatik davranan) bir hükümet kuruldu ve sermaye sınıfının en temel ihtiyacı karşılandı.

Ardından, egemen sınıfın 1960'lardan beri katılmak için çabaladığı Avrupa Birliği'ne giriş doğrultusunda kararlı adımlar atıldı, gereken her şey yapıldı. Buna bağlı olarak, IMF siyasetleri sorunsuzca, hemen hemen hiç tepki uyandırmadan, bir bir uygulanmaya başlandı. Özelleştirme, batık bankalar, enflasyon, memur maaşları, sendika yasaları gibi bir dizi konuda egemen sınıfın yıllardır dayatmaya çalıştığı çözümler doğrultusunda çözülmeye başlandı. TÜSİAD yönetim kurulu memleketi bizzat kendisi yönetseydi, işte böyle yönetmek isterdi!

Dünyaya "memleketin uluslararası saygınlığı", "ülkenin başarısı", "genel ekonomik durum" gibi kıstaslar temelinde bakmak, egemen sınıfın çıkarları açısından bakmak demektir. Öyle bakınca, AKP gerçekten de başarılı bir hükümettir. Muhalefet edecek bir şey yoktur.

"Ülke", "ekonomi" gibi soyut kavramlarla değil de, işçi sınıfının, çalışan kesimlerin çıkarları açısından bakıldığında ise, AKP hükümeti büyük sermayenin, zenginlerin hükümetidir, şiddetle muhalefet edilmesi gerekir.

Kapitalizm açlıktan öl

1.5 milyon k günde 1 dol

Türkiye'de nüfusun yüzde 2'si, yani 1.5 milyon kişi günde 1 doların altında, yüzde 10.2'si, yani 7 milyon kişi ise günde 2 doların altında gelire sahip.

Nüfusun yüzde 18'i sağlıklı içme suyuna ulaşamıyor. 5 yaşının altındaki çocukların yüzde 8'i yetersiz besleniyor. Nüfusun yüzde 14.5'i ise okuma yazma bilmiyor, bu oranın yüzde 22'sini kadınlar oluşturuyor.

Açlık ve yoksulluk sınırı sürekli artıyor

Türk-İş'in yaptığı araştırmaya göre, bu ay, 4 kişilik ailenin açlık sınırı 483 milyon 896 bin liraya, yoksulluk sınırı ise 1 milyar 470 milyon 814 bin liraya yükseldi. Buna göre, 4 kişilik ailenin dengeli ve sağlıklı beslenebilmesi için yapması zorunlu olan ve açlık sınırı olarak adlandırılan tutar, bu ay, geçen aya göre yüzde 1.5, son bir yılda ise yüzde 12.1 oranında arttı.

Açlık sınırı	
Ocak 2003	401.369.000
Aralık 2003	460.000.000
Ocak 2004	473.000.000
Eylül 2004	483.896.000

Dört kişilik ailenin gıda harcamasının yanı sıra, kira, ulaşım, yakacak, elektrik, su, haberleşme, giyim, eğitim, sağlık, iletişim, kültür gibi temel ihtiyaçları için yapması gereken ve yoksulluk sınırı olarak da ifade edilen harcama tutarı ise 1 milyar 470 milyon 814 bin liraya yükseldi.

Yoksulluk sınır	
Ocak 2003	1.300.000.000
Aralık 2003	1.390.000.000
Ocak 2004	1.437.000.000
Eylül 2004	1.470.000.000

Gelirden kim pay alıyor?

Türkiye'de, en zengin yüzde 10'unun toplam gelirden aldığı pay yüzde 30.7 iken, en fakir yüzde 10'un gelirden aldığı payın oranı %2.3. En zengin yüzde %20'nin toplam gelir-den aldığı pay yüzde 46.7, en fakir yüzde 20'nin payı ise yüzde 6.1.

2004 yılında gelirin yüzde 13.5 oranında arttığı söyleniyor. Bunun karşılığında devletin maaş ve ücret harcamaları yüzde 1.2, halkın gıda harcaması ise yüzde 0.6 (yüzde 1 bile değil, binde 6) oranında artmış. Demek ki bu gelir halkın değil, yine en zenginin cebine gitmiş.

Asgari ücret

Açlık sınırının 483 milyon 896 bin lira olduğu Türkiye'de 16 yaşından küçükler için asgari ücret brüt 378 milyon, net 278 milyon lira; 16 yaşından büyükler için ise net 418 milyon, brüt 318 milyon lira. Şu anda Türkiye'de 7 milyon kişi asgari ücretle geçinmek, yani açlık sınırının altında yaşamak zorunda.

Enflasyon düşüyor mu?

2003 yılı enflasyon oranı yüzde 13.9 olarak açıklanırken, bu yıl sonunda enflasyonun yüzde 10 olacağı tahmin ediliyor. Bu rakamlar hükümet, sermaye ve IMF tarafından bir zafer olarak anlatılıyor. Fakat hükümet bu hesaplamaları yaparken sadece bir yıllık verileri temel alıyor. Halbuki 2001-2004 arasında enflasyon yüzde 121 oranında artarken, gerçek ücretler sadece yüzde 82.4 oranında artmış.

Kimin bütçesi

Devlet, gelir vergisi adı altında çalışanlardan yüzde 18.1 oranında vergi alırken, sermaye sınıfından yüzde 7.4 vergi

dürüyor

işinin geliri ardan düşük

alıyor. Yani bütçeye katkısı en çok olan emekçiler aynı oranda gelir elde edemiyorlar, sermaye sınıfı ise bütçeye katkısı en az olan kesim olmasına rağmen toplam gelirden en yüksek payı alıyor.

2004 bütçesinin yüzde 42'si alınan borçların faiz ödemesine ayrılmış durumda. Bu da sermaye sınıfına aktarılan kaynağın ne kadar büyük olduğunu gösteriyor.

AKP hükümetinin IMF'nin denetimi ve tavsiyeleri doğrultusunda hazırladığı 105.5 katrilyonluk 2004 bütçesinin 66 katrilyon lirası faize, 5.2 katrilyonu silahlanmaya, 13.2 katrilyonu (8.7) Milli Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı'na ayrılmış durumda. Bunun karşısında, sağlığa ayrılan pay 4.7 katrilyon (%7), sosyal hizmetlere ayrılan pay ise 298 trilyon.

Kapitalizm öldürüyor, kapitalizmi öldürelim

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de, kapitalist sistem devam ettiği sürece zengin daha zenginleşiyor, yoksul ise daha yoksullaşıyor. Çünkü dünyada da, Türkiye'de de bu sistem zenginlerin çıkarını koruyor ve onlara hizmet ediyor. Fakat kapitalizm bir kader değil. 1999 yılından beri devam eden küreselleşme ve savaş karşıtı hareketin sürekli haykırdığı gibi, başka bir dünya, yoksulluğun, açlığın olmadığı bir dünya mümkün. İşte o zaman başka bir Türkiye de mümkün!

AKP'yi ve kapitalizmi teşhir

Bugüne kadar, CHP de dahil olmak üzere Türkiye'de sol, AKP'ye karşı hep 'laiklik' temelinde muhalefet etti. Halbuki bu yaklaşım AKP'nin muhalif bir görünüm kazanmasına yol açtığı için, onun daha da güçlenmesine, böylece egemen sınıfın dediklerini daha kolay yapabilen bir parti haline gelmesine neden oluyor.

AKP hükümetine 'şeriatçı' olduğu gerekçesiyle muhalefet etmek bir işe yaramaz, çünkü AKP şeriatçı bir parti değil, egemen sınıfın, büyük sermayenin, IMF'nin partisi.

Bu nedenle AKP hükümetine karşı sınıf muhalefeti yapılmalıdır. Milli gelir yüzde 13.5 artarken kamu çalışanlarına neden yüzde 10 ücret artışı verildiği sorulmalıdır.

Neden Türkiye'de en zengin ile en yoksul arasındaki farkın 34 kat olduğu sorulmalıdır. İşte o zaman AKP'ye değişim istedikleri için oy veren milyonları kazanmak mümkün olabilir.

AKP sermeyenin partisidir

Son zamanlarda gazetelerin ekonomi sayfalarındaki verilere bakılarak AKP hükümetinin ne kadar başarılı olduğundan bahsediliyor. AKP'nin devrimci bir parti olduğu bile kimi yazarlar tarafından söyleniyor.

Bu tamamen saçma bir iddia. AKP devrimci değil, sadece sermayenin dediklerini iyi yapan bir hükümet. Koç ailesi bile seçimlerden sonra AKP'ye oy verdiğini açıkladı.

Çünkü bu hükümet ilk günden itibaren orduyla çatışmayacağını, istikrarsızlık yaratmayacağını gösterdi. Böylece egemen sınıfın güvenini kazandı. Ardından, istikrarsız koalisyon hükümetlerinin bir türlü başaramadığını yapıp, özelleştirmeler, kamu reformu yasası, ücretler, gibi konularda IMF'nin, dolayısıyla sermayenin isteği doğrultusunda somut adımlar atmaya başladı.

Kıbrıs sorununda, Kürt sorununda sermayenin istekleri doğrultusunda hızlı adımlar atmaya başladı. Çünkü bu hükümet her an yıkılmaya hazır koalisyon hükümetleri gibi değil, Turgut Özal hükümetinden bu yana kurulan en istikrarlı hükümet.

Önemli olan ise hükümetin yaptıkları hakkında çizilen pembe tablonun, yukarıda anlatıldığı gibi, çalışanlar açısından ne ifade ettiğini iyi görebilmek.

AKP hükümeti IMF'nin hizmetinde

Geçtiğimiz günlerde Ankara'ya gelen IMF heyeti Çalışma Bakanı'nı ve TİSK (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu) Başkanı'nı ziyaret etti. "Yılın ikinci yarısında işçi ücretlerine zam yapmayın" dedi.

Bu doğrultuda hükümet, bir haftadan beri kamu çalışanlarına istedikleri ücret artışını vermiyor. KESK en düşün memur maaşının 840 milyon (yani aslında yoksulluk sınırının altında) olmasını istiyor. Fakat hükümet IMF ile yaptığı anlaşmada, kamu çalışanlarına yüzde 10'dan fazla zam yapmamaya söz verdi.

Şu anda Türkiye'nin toplam 148 milyar dolar dış borcu var. Bunun 26 milyar doları IMF'den alınmış borç. Dış kaynak olmadan bu borcun ödenmesi mümkün değil. Bu kaynağın bulunabileceği yerlerin başında ise IMF, Dünya Bankası gibi, liberal yapısal programların dünyaya zorla kabul ettirilmesi konusunda anlaşmış finans çevreleri geliyor. Bu yıl 11 milyar dolar olması beklenen dış ticaret açığıyla birlikte Türkiye'nin dış kaynaklara olan bağımlılığı daha da artıyor. Dolayısıyla bu hükümet de diğerleri gibi IMF'nin dediklerini yapmak zorunda.

Çalışanlar açısından IMF politikaları ise, daha fazla yoksulluk, işsizlik, özelleştirme anlamına geliyor.

Sosyal hareketler Londra'da buluşuyor

Avrupa Sosyal Forumu'nun gerçekleşmesine bir hafta kaldı. Onbinlerce insan Londra'da yeni bir dünya için alternatifleri tartışacak. Dört gün boyunca neredeyse bütün politik başlıklarda yüzlerce toplantı ve etkinlik gerçekleştirilecek. İstanbul Sosyal Forumu'nun önerdiği büyük toplantı konuşmacıları birçok Avrupalı aydın ve eylemciyle beraber çeşitli toplantılarda tartışmalara katılacak.

Sosyal forum altı temel politik eksen üzerinden örgütleniyor. Bu eksenler: Savaş ve Barış, Demokrasi ve Temel Haklar, Sosyal adalet ve Dayanışma, Şirket Küreselleşmesi ve Küresel Adalet, Irkçılığa ve Aşırı Sağa Karşı, ve Çevre Krizi. Bütün büyük toplantılar da bu başlıklar altında gerçekleşecek.

Sosyal forum etkinlikleri arasında sadece toplantılar yok. 17 Ekim günü gerçekleşecek sosyal hareketler buluşmasında önümüzdeki yıl İskoçya'da gerçekleşecek G8 zirvesine karşı eylem kararı alınması bekleniyor. Forumun son günü, bu toplantının ardından Bush'un savaş politikalarına ve neoliberal saldırılarına karşı büyük bir gösteri yapılacak. Ayrıca birçok ünlü müzisyen Avrupa Sosyal Forumu çerçevesindeki sosyal etkinliklerde konser verecek. Massive Attack'tan Dot Allison da Trafalgar Meydanı'ndaki kapanış konserinde sahne alacaklar arasında.

Sosyal foruma katılan ünlü konuşmacılardan bazıları şunlar: George Galloway, Ahmed Ben Bella, Tony Benn, Lindsey German, Alex Callinicos, Michael Albert, Susan George, John Pilger, Tarık Ramazan, Walden Bello, Ken Livingstone, Jose Bove, George Monbiot, Samir Amin…

İstanbul Sosyal Forumu'nun büyük toplantılardaki konuşmacıları ise Sami Evren (KESK), Mehmet Soğancı (TMMOB), İrfan Dündar (Asrın Hukuk Bürosu) ve Nuray Mert (gazeteci). Ayrıca İstanbul Sosyal Forumu'nun organizasyonu ile Türkiye'den aralarında KESK, Eğitim-Sen ve Küresel BAK'ın da olduğu 8 kurum birçok yabancı örgütle beraber 12 seminer düzenliyor.

Sosyal forumdaki gelişmeler

Küresel kapitalizme karşı dünyanın çeşitli yörelerinde gelişen binlerce muhalif hareket ve örgüt var. Bunların birçoğu 90'ların ortalarında neoliberal politikalara karşı gelişmeye başladı. Zaman zaman antikapitalist harekete küresel adalet hareketi denmesinin bir sebebi de sosyal haklar için mücadele eden bu örgütlerin dünyanın her yerinde çok yaygın olmaları.

Özellikle savaş karşıtı hareketin gelişmeye başladığı 11 Eylül sonrası dünyada gördüğümüz bir diğer önemli şey de bu hareketin yığınsallığı oldu. 15 Şubat eylemiyle hareketin dünyanın neredeyse her bir köşesinde etkin olduğu çarpıcı bir biçimde ortaya çıktı. Oysa bazılarına göre bu hareket sadece batı merkezli ilerliyor ve dünya muhalefet hareketi açısından önemi görmezden gelinebilir.

2004 4-8 Şubat arasında Venezüella'da toplanan Pan Amazon Sosyal Forumu'nun ardından 25-30 Temmuz tarihleri arasında Ekvator'da Amerikalar Sosyal Forumu toplandı. Bazılarına göre çok önemi olmasa da, 43 farklı ülkeden 500'ü aşkın örgüt Amerikalar Sosyal Forumu'ndaki tartışmalara katıldı. Bu arada Dünya Sosyal Forumu'nun beşincisi için Brezilya'nın Porto Alegre kentinde yapılan hazırlıklarda son aşamaya gelindi ve kayıtlar başladı. 2005 yılının haziran ayında İspanya'nın Barselona kentinde Akdeniz Sosyal Forumu toplanacak. Ayrıca geçtiğimiz yıl Asya Sosyal Forumu'nun ve Afrika Sosyal Forumu'nun toplandığını da akıldan çıkarmayın. Bunlar kıtasal ölçekte olanlar. Ülke sosyal forumlarına ve yerel sosyal forumlara bu sayfada girersek yazı çok uzayabilir.

İşin özü, şu sıralar dünyanın neresine giderseniz gidin, gözlerinizi kapatamayacağınız bir gerçek var: hareket içindeki bir araya gelme eğilimi önünde durulamaz şekilde büyüyor, ve bu hareketler sosyal forumlar etrafında bir nevi diyalog ve işbirliği zeminleri oluşturuyor.

Bu gelişmenin dünyayı sosyalistler açısından daha cazip bir hale getirdiğine kuşku yok. Çünkü bu yan yana geliş bir çok farklı dinamiği de harekete geçiriyor. Uluslararası süreçlere sendikal katılım dünyanın birçok yerinde artıyor. İşçi sınıfı giderek antikapitalist hareketin daha merkezi bir unsuru haline geliyor.

Başka bir dünya bize bahşedilmeyecek. Yeni bir dünyayı, bizler, bu hareketin çeşitli aşamalardan geçmesiyle yaratacağız ya da yaratmayacağız. Dolayısıyla her türlü tartışmasıyla ve belki 'kafa karışıklığıyla' beraber, bu hareketin gelişmesi ve yaygınlaşması için mücadele etmek bir sosyalistin yapması gereken en doğal ve önemli iş.

Peki bu hareketi küçük görenlere ne demeli? İşte onlar için yapabilecek bir şey yok. Sırtımızı onlara, yüzümüzü harekete dönelim.

TKP sosyal forumda

Geçtiğimiz günlerde sessiz sedasız da olsa ilginç bir gelişme yaşandı. Türkiye Komünist Partisi (TKP) Avrupa Sosyal Forumu'nun kayıtlı örgütler listesine adını yazdırdı. Bilindiği gibi bu kaydı olmak için Dünya Sosyal Forumu'nun ilkelerini benimsiyor olmak, şiddeti savunmuyor olmak vb. gerekiyor. Bu yönlü çeşitli kuşkulara rağmen TKP'nin kararı kutlanması gereken bir karardır.

Avrupa'da ve Dünyanın diğer yerlerinde komünist partiler harekete başından beri küçümseyici bir tavır almışlar ve katılmak bir yana, yıpratmaya dönük çeşitli işler yapmışlardı. Öyle görünüyor ki artık bu tutumda çatlaklar meydana gelmeye başladı.

Ne diyelim, yeni 'küresel palyaçolar' aramıza hoş geldi!

14-17 Ekim

Avrupa Sosyal Forumu Londra'da

Ayrıntılı bilgi için: 0536-259 73 64 ya da İSF: 0212-243 37 15

Dünyada bir hayalet kol geziyor: Savaş karşıtlığı

Dünya savaş karşıtları Lübnan'da toplandı

2002 yılının Aralık ayında, G. W. Bush'un, neredeyse her gün bir yalan söylediği ve savaş koalisyonunun büyütecinin her geçen gün Irak'ın üzerine biraz daha yaklaştığı günlerde küresel savaş karşıtı hareket Bush'a meydan okuyarak 18-19 Aralık 2002'de Kahire'de bir konferans örgütlemişti. Çok sayıda ülkeden küreselleşme ve savaş karşıtı koalisyonların aktivistlerinin katıldığı konferans tüm dünyadaki savaş karşıtlarının moralini yükseltmişti.

Kahire Konferansı şu deklarasyonla anti kapitalist hareketle bağını nasıl kurduğunu anlatmıştı: "Bizler, Irak ve Filistin halkıyla dayanıştığımızı açıklıyoruz. Onlara yönelik bu saldırganlık ABD'nin global hegemonya projesinin bir parçasıdır. Kahire toplantısı Seattle, Genova'dan Lizbon, Floransa'ya uzanan emperyalizme karşı uluslararası mücadelenin Kordoba, Kahireye uzanmasıdır."

Arap, Asya, Afrika, Latin Amerika, Avrupa ve ABD'den Hak ve Eşitlik mücadelesinin aktivistleri, yazarlar, sendikacılar, insan hakları çalışanlarından, gazeteci ve sanatçılardan oluşan Kahire Konferansı, "Biz Irak'a savaşa ve ABD'nin dünya hegemonyasına karşı çıkıyoruz. Eşitlik ve Adalete dayalı alternatif bir dünya kurmak istiyoruz" diyor ve Filistin ve Irak halkıyla dayanışmak için küresel bir eylem planı öneriyordu.

Bush'un Irak'a saldırmasından önce toplanan Kahire Konferansı gerçekten de hayata geçen çok önemli eylem kararları almıştı.

Yine Ortadoğu, yine savaş karşıtlığı

Bu yıl, Eylül ayında, 17-19 Eylül tarihlerinde Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta Savaş ve Küreselleşme Karşıtı Hareket'te Stratejiler isimli uluslararası bir konferans yapıldı. Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu'ndan ve Türkiye'den başka savaş karşıtı platformlardan Beyrut'a giden 5 kişinin arasındaydım.

Savaş karşıtı hareket, Irak'a ABD saldırısı başlamadan önce Kahire'de Bush ve suç ortaklarına nasıl meydan okuduysa, bu kez de, aynı kararlılıkla, aynı, belki de çok daha güçlü bir inançla Bush ve ABD emperyalizminin başının belası olmaya devam edeceğini gösterdi.

Aslında Beyrut buluşması, Jakarta Barış Konsensüsü'nün bir devamı. Geçtiğimiz yıl 19-21 Mayıs 2003 tarihlerinde, yani Amerika ve İngiltere'nin Irak'ı işgalinden hemen sonra, Filipinler'de küreselleşme karşıtı bir örgüt olan Focus on The Global South'ın (Küresel Güneye Odaklan) çağrısıyla Endonezya'nın Jakarta şehrinde bir toplantı yapıldı. Bu konferansın sonucunda Jakarta Barış Konsensüsü yayınlandı ve işgal güçlerinin derhal Irak'tan geri çekilmesi ve Irak halkının kendi kaderini tayin etmesine izin verilmesi istendi.

Beyrut'ta, yine aynı çağrıyı daha yüksek birselse dillendirdik. Konferansa toplam 55 ülkeden 250 kişi katıldı. Toplantının ev sahipliğini ise Hizbullah, İlerici Sosyalist Parti, Komünist Parti ve Lübnan Sivil Toplum Örgütleri yaptılar.

Toplantılara, Afganistan, Arjantin, Avustralya, Avusturya, Bangladeş, Bask, İngiltere, Kanada, Kıbrıs, Kanada, Almanya, Doğu Timor, Mısır, Fiji, Filipinler, Fransa, Yunanistan, Hindistan, Endonezya, Irak, İtalya, Japonya, Lübnan, Meksika, Nikaragua, Pakistan, Filistin, Paraguay, Güney Afrika, İspanya, Suriye, Tunus, Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri'nden toplam 250 delege katıldı. Özellikle Ortadoğu'dan katılım oldukça yüksek ve kapsayıcıydı.

Toplantılarda üç ana gündem vardı: 1. Uluslararası raporlar ve tartışmalar, 2. Irak'taki direnişin niteliği ve nasıl destekleneceği, 3. Dünya Sosyal Forumu ve 14-17 Ekim'de Londra'da gerçekleşecek Avrupa Sosyal Forumu hakkında bilgilendirme.

"ABD kazanamadı"

17 Eylül Cumartesi günü uluslararası tartışmalar başladı. Her ülkeden gelen delegasyonlar ülkelerinde neler olduğunu anlattılar. Savaş karşıtı hareket içindeki çeşitli tartışma noktalarına değinildi.

Tartışmalardan biri "Yenildik mi, savaş karşıtı hareket krizde mi?" idi.

Toplantılara İngiltere delegasyonu adına katılan ve savaşa karşı çıktığı için İşçi Partisi'nden atılan milletvekili George Galloway bu konuda çok iyi bir konuşma yaptı: "Yenildik mi diyorsunuz, eğer yenilmiş olsaydık ABD zafer kazanmış olurdu. Bakın Amerika'ya, hiç zafer kazanmış gibi bir hali var mı? Powell bile Irak'ın bazı bölümlerini kontrol edemediklerini söyledi. Demek ki ABD'nin bir zaferi yok, o zaman bizim bir yenilgimiz yok" dedi ve devam etti: "Krizde miyiz diyorsunuz, biz değil ABD krizde. Amerika Vietnam'dan sonraki en büyük krizini yaşıyor. En son New York'ta 500 bin insanın sokağa çıkıp askerler ABD'ye geri dönsün, Bush istifa etsin çağrısı yapması aslında ABD'nin yaşadığı krizi gösteriyor" dedi.

Çeşitli aktivistlerin yaptıkları konuşmalarda da aynı politik içerik sık sık vurgulandı. Ayrıca son bir yıl içinde savaş karşıtı hareketin başarıları anlatıldı: 15 Şubat 2003'de milyonlarca insanın sokağa çıktığı eylemler, geçtiğimiz yaz aylarında Bush'a karşı, Türkiye de dahil olmak üzere gittiği her ülkede yapılan protestolar, geçen sene Cancun'da Dünya Ticaret Örgütü'nün karar almasının engellenmiş olması, olimpiyatlar sırasında Colin Powell'ın Yunanistan'a girememiş olması, İspanya'da Aznar hükümetinin devrilmesi… Afrika delegasyonu adına konuşma yapan aktivist ise savaş karşıtı hareketin en önemli zaferlerinden biri olarak 1 Mart'ı anlattı.

Kim direnişçi kim değil?

Bir diğer tartışma "Irak'taki direnişin niteliği" ile ilgili olarak yaşandı. Irak'ta insanların rehin alınmalarının, savaş karşıtı hareket tarafından kınanmasının gerekip gerekmediği tartışmasına Irak'tan gelen katılımcıların verdiği yanıt şöyleydi: "Siz bu insanların Irak'a insani yardım getirmek için geldiklerini varsayıyorsunuz. Ama bir de şöyle düşünün; bizim dışarıdan bir mühendisin gelip bize burada yardım etmesine ihtiyacımız yok. Çok sayıda Iraklı işsiz var zaten. Şoförlerin de sadece yiyecek ve insani yardım getirdiğini sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Burada Amerikan askerleri asıl olarak yurtdışından gelen mallarla hayatlarını sürdürüyorlar. Ayrıca bu kamyonlar kimyasal silah da dahil olmak üzere her türlü silahın Irak'a girmesini sağlıyorlar. Dolayısıyla biz Irak'a yabancıların gelmesini, insani yardım getirmesini şu aşamada istemiyoruz. Çünkü kimin ne getirdiğini, ne amaçla geldiğini bu karışıklıkta bilmemiz mümkün değil. İşgal çok vahşi bir şekilde devam ediyor."

Yine George Galloway yaptığı konuşmada "Bütün dünyadaki yardım kuruluşlarına, küreselleşme ve savaş karşıtlarına sesleniyorum, sakın Irak'a gitmeyin. Irak'lı dostlarımız şu anda sizin güvenliğinizi sağlayabilecek durumda değiller, üstelik size Irak'ta ihtiyaçları yok" dedi. Ancak çok sayıda basın mensubunun Irak'a gidip Irak'ta yaşanan vahşeti görüntülemesini ve tüm dünyaya duyurmasını istedi.

Çok ayıda tartışmanın ve atölyenin gerçekleştiği uluslararası konferans Irak'ta ve Filistin'de süren mücadelenin dünya savaş ve küreselleşme karşıtı hareket tarafından koşulsuz desteklendiği ve bundan sonra Irak ve Filistin'de devam eden mücadeleyle daha sıkı ilişkiler kurulması için çaba harcanacağı vurgusuyla ve coşkuyla sona erdi.

Beyrut, savaşsız bir dünyanın kurulması için küresel hareketin ne kadar önemli ve güçlü olduğunu bir kez daha gösterdi.

Yıldız ÖNEN

Kararlar...

Irak'a ilişkin çeşitli kampanya önerileri görüşüldü. Örneğin Amerika'daki seçimlere ilişkin olarak 30-31 Ekim tarihlerinde bütün dünyada 'Bush'un takvimine hayır-Irak'ta işgale son' mitingleri yapılması konuşuldu. Savaşın başladığı tarih olan 20 Mart'ta eylemler yapılması önerildi. 2005 Mart ayında İstanbul'da gerçekleşecek olan Irak Dünya Mahkemesi'nin desteklenmesi konuşuldu. Filistin için çeşitli eylemler yapılması önerildi Bunun için 9-16 Kasım tarihlerinde Filistin'e ilişkin etkinlikler yapılması, insan hakları bildirgesinin yayınlandığı tarih olan 10 Aralık'ta Filistin'deki duvarlar yıkılsın diye eylemler yapılması önerildi. Mart ayında Fransa'da gerçekleşecek NATO zirvesinin protesto eylemlerine paralel olarak her yerde NATO karşıtı eylem yapmak, Haziran'da İskoçya'da yapılacak olan G8 zirvesinin protestosuna uluslararası katılım sağlamak öneriler arasındaydı. Bu öneriler Londra'daki Avrupa Sosyal Forumu'nda yeniden değerlendirilecek.

Aktivistlerin büyük çoğunluğunun üzerinde anlaştığı talepler şunlar:

- **Irak ve Filistin halklarının işgale karşı direniş haklarını destekliyoruz.**
- **Amerika ve koalisyon güçlerini koşulsuz olarak Irak'tan çekilmeye çağırıyoruz.**
- **İsrail'in Filistin'i işgal etmeye son vermesini istiyoruz.**
- **Geri Dönüş Hakkı'nın hemen uygulanmasını istiyoruz. Bunun ardından, başka ülkelere göç etmiş olan ve kendi ülkeleri içinde yerleri değiştirilmiş olan Filistin'li mültecilerin bütün ekonomik, politik ve sosyal hakları garanti altına alınmalıdır.**
- **Siyonizmin ırkçı ve sömürgeci karakterini ve İsrail'in Devlet ideolojisini kınıyoruz.**
- **Bütün yerleşim yerlerinin ve Duvar'ın yıkılmasını istiyoruz.**
- **Bütün Irak'lı ve Filistin'li politik tutukluluların serbest bırakılmasını istiyoruz.**

Sabra - Satila

Katliam yapılan kampları gördük

Lübnan'da ilk gün Sabra ve Şatila kampını ziyaret ettik. Bu kamp Sharon'un katliam yaptığı bir yer. 250 kişinin gömüldüğü bir alan vardı. Orası kampın çöplüğüymüş, daha sonra orayı mezar yapmak zorunda kalmışlar. Evlerde hala katliamın izleri, kurşun delikleri vardı. Lübnan'da çok sayıda Filistinli göçmen var ama bu göçmenler kamplarda tutuluyorlar. Vatandaşlık hakları yok.

Aslında Filistin ile dayanışma içinde olduğunu söyleyen hükümetlerin de ne kadar iki yüzlü oldukları burada ortaya çıkıyor. İş alanlarının %90'ı kapalı, doktor, mühendis olamıyorlar. Ev alamıyorlar, yatırım yapamıyorlar.

Değişik ülkelerden gelen delegasyonlar içinde çok sayıda Filistin'le dayanışma derneği vardı. Bunların en büyük talepleri mültecilere bir an önce ülkelerine geri dönme hakkı verilmesi, duvarın inşasını durdurmak, günlük hale gelen baskın ve öldürmeleri durdurmak.

Irak delegasyonu çok canlıydı

Irak'tan gelen delegeler sık sık söz alıp konuştular. Irak'ta geçen Mayıs ayından beri çok ciddi bir işgal yaşandığını ve işgal güçlerinin Irak'ın büyük bir bölümünü kendi kontrolleri altında tutmaya çalıştıklarını, bunu yapmak için de en baskıcı yöntemleri kullandıklarını anlattılar. Sürekli bombalamalar olduğunu, evlere ani baskınlar düzenlenip, erkekler evdeyse erkekler, yoksa kadın ve çocukların nedensiz bir şekilde alınıp götürüldüğünü ve bu insanlardan günlerce haber alınamadığını anlattılar.

Iraklı delegelerden şu anda Irak hapishanelerinde 1000'den fazla kadın ve çocuk olduğunu öğrendik. Bu tutsakların serbest bırakılması için uluslararası bir avukatlar komisyonunun kurulmasını istediler. "Kaçırılan rehineler tabii ki önemli, ama her rehine kaçırıldığı gün aynı zamanda onlarca Iraklı da öldürülüyor, dünyanın bunu da görmesini istiyoruz" dediler. Özellikle Amerika bir şehri abluka altına alıp bombaladığında ambulansların bu şehre giremediğini, yaralıların tedavi edilemediğini anlattılar. Direnişin sadece insan kaçırmaktan ibaret olduğunu düşünmenin yanlış olduğunu, çünkü çok geniş çaplı bir direnişin sürdüğünü vurguladılar.

Dünyanın beslenmesini kontrol eden şirketler

"Rakiplerimiz dostumuz, müşterilerimiz düşmanımızdır"

Dünyada her gün 25 bin insan açlıktan ölüyor. Binlerce insan ise açlıktan zayıf düştükleri için yakalandıkları hastalıklardan dolayı ölüyorlar. Çok uluslu şirketler ve bankerler Afrika ve Asya ülkelerinde kimin yiyip, kimin aç kalacağına karar veriyorlar.

Her alanda olduğu gibi yiyecek alanında da bir avuç şirket dünyanın beslenmesini kontrol ediyor. Piyasada var olan sayısız gıda maddesi markası gıda maddelerini gerçekten kimin kontrol ettiğini gizliyor. Dünyanın en büyük gıda şirketinin sigara şirketi **Philip Morris** olduğunu çok az insan biliyor.

Sadece iki şirket (**Cargill** ve **Archer Daniels Midland-ADM**) dünya tahıl üretiminin dörtte üçünü kontrol ediyorlar. 4 büyük çok uluslu şirket (**Philip Morris, Nestlé, Procter & Gamble** ve **Sara Lee**) dünya kahve pazarının yüzde 70'ini ellerinde tutuyorlar. **Cargill, ADM** ve **Philip Morris** adlı 3 şirket dünya kakao pazarının % 80'ini kontrol ediyorlar.

Beş dev tarım şirketi (**Astra-Zeneca, DuPont, Monsanto, Novartis** ve **Aventis**) bütün dünyada kullanılan gübrenin üçte ikisini, tohumluğun dörtte birini ve genetik olarak değiştirilmiş ürünlerin hemen hemen tamamını kontrol ediyorlar.

Bu 10 şirket 850 milyon inasanın açlığının ve geri kalanların içinde ise çok önemli bir kesimin sağlıksız beslenme nedeniyle aşırı şişman olmasının sorumluları.

Cargill ve **Archer Daniels Midland** dünta tahıl ticaretini ellerinde tutuyorlar. Bu iki şirketin yaptıkları çokuluslu gıda şirketlerini anlamak için çok öğretici.

Hükümetler değil, **Cargill** ve **Archer Daniels Midland** gıda maddelerinin fiyatlarını belirliyorlar. Dolayısıyla kimin aç kalacağına da onlar karar veri-yorlar.

Bu sene Mart-Temmuz aylarında mısır fiatları % 20 yukarı fırladı. Fiyat artışı açlığın yoğun olduğu Güney Afrika'da daha da çok oldu. Aç insanlar daha fazla verebilirlerdi. Fiatlar arttıkça mısır tüccarlarının kârları da arttı. Malawi ve Zimbabwe'nin çıplak tarlalarında hayatlarında **Cargill** ve **Archer Daniels Midland**'ın ismini duymamış insanlar çocuklarının gözlerinin önünde ölmesini seyrettiler. Yeterli, yiyecek vardı ama insanlar açlıktan ölüyorlardı.

1996 yılında kuraklık ve salgın hastalık ABD'de tahıl ürününün çok düşük olmasına yol açtı.

Cargill ve daha sonra **Cargill**'in satın aldığı **Continental Grain** Hindistan'dan tonu 60 ila 100 dolara tahıl aldı ve dünya pazarlarında 230-240 dolara sattı. Bu arada yapılan ihracat nedeniyle Hindistan'da tahıl açığı oluştu ve bunun üzerine Hindistan kendi sattığı tahılı **Cargill**'den dünya pazarındaki fiyatlardan geri aldı.

Ayrıca bu şirketler mali olarak devasa devlet desteğine ve ABD ordusunun silahlı desteğine sahipler. Bush yönetimi üçüncü dünya ülklerini ticaretin liberalizasyonuna ve özel sektörün ekonomi içinde daha büyük bir pay sahibi olmasına ve Dünya Ticaret Örgütü kararlarına itaate zorluyor.

Batılı büyük kapitalist ülkeler gıda şirketlerine verdikleri desteğin karşılığını bu şirketlerin sık sık gıda maddelerini bir silah olarak 3. dünya ülkelerine karşı kullanmasıyla alıyorlar.

1991 Körfez Savaşı sırasında Sudan'a tahıl satışı durduruldu çünkü Sudan Irak'a karşı olduğunu ilan etmemişti.

Cargill'in daima Beyaz Saray'da bir temsilcisi oluyor. 1970'de **William Pearce Cargill**'den ayrılarak Nixon'un ticari anlaşmalarda danışmanı oldu.Tarım, gıda ve uluslararası ticaret konularında çok önemli sözleşmeleri o hazırladı. Daha sonra yeniden **Cargill**'e döndü. 1980'de ise **Daniel Amstutz Cargill**'den ayrılarak hükümete uluslararası ticaret konusunda danışman oldu.

Eski Cargill yönetim kurulu başkanı **Ernest Micek Bill Clinton**'ın danışmanlarındandı. Clinton ile birlikte Afrika gezine katılan 3 iş adamından birisi de oydu.

Diğer büyük tahıl şirketi **ADM**'nin yöneticilerinden **Dwayne Andreas** *"Serbest pazarda satılan tek bir tahıl tanesi yoktur. Bir tane bile. Serbest pazarı sadece politikacıların nutuklarında görürsünüz"* diyordu.

Abdreas'ın sağ kolu, **James Randall** ise şöyle diyordu: *"Bizim şirketimizde bir deyiş vardır: Rakiplerimiz dostumuz, müşterilerimiz düşmanlarımızdır"*.

1996'da **ADM** yöneticileri tahıl alanındaki diğer şirketlerin yöneticileri ile toplanarak fiyatları belirlediler. Böylece rekabeti önlediler ve satışları şirketler arasında pay ettiler. Bunun yasadışı olduğunu biliyorlardı bu nedenle toplantılarının çevre sorunları ile ilgili olduğunu ilan ettiler.

Cargil'in ticaret kolu vergi cenneti olan Panama'da. **Cargill** ayrıca özel bir şirket, borsa da kayıtlı değil. Bu nedenle hiç bir mali bilgi yayınlamıyor ama kârlarının senede 3 milyar dolar civarında olduğu tahmin ediliyor.

Geçen sene **ADM** satışlarının 23 milyarı, kârının ise 1 milyar doları aştığını ilan etti.

Belki de dünyanın en büyük gıda şirketi olan **Nestlé** bu sene 5 milyar dolar kâr bekliyor. **Nestlé** Çikolata ve kakao pazarlarına hakim.

Dünyanın yeterli temiz suyu olmayan ülkelerinde süt tozu pazarlıyor ve yoğun olarak protesto ediliyor.

Batı Afrika'da kakao plantasyonlarında köle çocuk emeği kullanıyor. Kakao fiyatlarının düşmesi bu dev şirketin daha çok köle çocuk emeği kullanmasına yol açıyor.

Philip Morris bu sene 10 milyar dolar kâr bekliyor. Bu sigara devi aralarında Maxwell House, Toblerone çikolataları, Lowenbrau ve Miller biraları gibi ürünlerinde olduğu 100'lerce markaya sahip.

Dünyada her yıl 4 milyon insan sigaraya bağlı nedenlerden dolayı ölüyorlar. 30 yıl içinde bu rakamın 10 milyona çıkması bekleniyor.

Bu sene 4 milyar dolar kâr bekleyen **Unilever** dünyanın 150 ülkesinde gıda maddeleri satıyor.

Unilever dünyanın en büyük çay şirketi. 1980'lerde çay fiyatları artmaya başlayınca başka dev çay şirketleri ile birlikte fiyatların düşmesi için Hindistan'dan çay almayarak boykota başadı.

Unilever'in tarihi emperyalizmin yayılması ile içiçe. İngiliz devleti tarafından korunan bu şirket 1950'ye kadar Batı Afrika'nın en önemli şirketiydi.

Alman faşisti **Adolf Hitler Unilever**'i sömürgeleri sömürmekteki becerisinden dolayı çok başarılı buluyordu. Şirketin başkanı Niall Fitzgerald dünya çağında pazar ekonomisinin ve özelleştirmelerin en önemli destekçilerinden birisi.

Ayrıca yılda 3 milyar ile **Unilever** dünyanın en büyük reklam veren şirketi.

Bu yıl 3.5 milyar dolar kâr bekleyen **Pepsico** meşhur **Pepsi** markasının yanı sıra **Kentucky Fried Chickens** adlı fast food zincirine sahip.

Dünyanın en çok bilinen markası olan **Coca-Cola** bu sene 3.5 milyar dolar kâr bekliyor. Kolombiya'da sendikacıları öldürmekle suçlanıyor.

Charlie KIMBER

DSİP ve **Sosyalist İşçi**'nin kardeş örgütü **SWP**'nin haftalık gazetesi **Soscialist Worker**'dan **Sadık Duru** tarafından çevrilmiştir

Hamburger Cumhuriyeti

Metis Yaşadığımız Dünya dizisinden çıkan **Eric Schlosser**'in *Hamburger Cumhuriyeti* adlı kitap insanı çok bildiğimizi sandığımız bir konuda hayretlere düşürüyor. Bu kitabı okuyan biri daha sonra o güne kadar yediği fast foodları herhalde bir daha kolay kolay yiyemez.

Fast food kültürü hızla bütün dünyaya yayılıyor.

Amerikalılar 1970'de fast fooda 6 milyar dolar harcamışlar. 2001'de ise bu rakam 110 milyar dolara ulaşmış. Öyle ki Amerika'da fast fooda harcanan para hayatın başka alanlarına harcanan bir çok kalemden daha yüksek.

Amerika'da başlayan fast food çılgınlığı bu ülkede işçi sınıfının geçim koşulları ile doğrudan bağlı.

1970'lerde en yüksek ölçüye çıkan işçi ücretleri daha sonra düşüyor hem de hızla. Aynı yıllarda kadınların çalışmaya başlaması giderek artıyor. 1975'de küçük çocuğu olan kadınların yaklaşık üçde biri çalışıyor.

Bu durumda dışarda yemek yemek çoğalıyor ve bu hızlı bir biçimde yapılmalı. İşte fast food (hızlı yemek) Amerika'da bu nedenlerle yayılmaya başlıyor.

Daha önce gıdaya harcanan paranın dörtte üçü evde kullanılırken giderek yarısı fast food restoranlara yöneltiliyor.

Hamburger Cumhuriyeti, Eric Schlosser
Metis Yayınları, 342 sayfa

Irkçılığın belgesi olur mu?

Rıdvan AKAR

Türkiye'de ırkçılık tartışmalarında üç ana görüş var. İlkini resmi ideolojiden gıdasını alanlar savunuyor. Bunlara göre Osmanlı bakiyesi olan Türkiye Cumhuriyeti yapısı gereği ırkçı olamaz. Olmadı. Bu görüşün mahfilleri Türk olmayan siyasetçilerin geldikleri mevki/makamları örnek göstererek, "ırkçı olunsaydı, bu mevkilere gelemezlerdi" diye düşüncelerini savunuyor.

İkinci görüş sahipleri, resmi ideolojinin muhalifi iki yaklaşımdan birini oluşturuyor. Irkçılık tartışmalarında özellikle 1930-1950 dönemini kapsayan "Türkleştirme politikaları" döneminde uygulanan politikaların ayrımcı bir nitelik taşıdığı ancak ırkçılık olarak nitelenemeyeceği tezi savunuluyor. Bu teze göre Recep Peker'in millet tanımında vurgulanan "dil, ülkü ve emel birliğine sahip olan herkes Türk milletindendir" yaklaşımı ırkçılığın etnik bir karakter taşımadığını ortaya koyuyor.

Ve üçüncü görüşün sahipleri ise Türkiye Cumhuriyeti'nin ırkçı bir karakter taşıdığı tezini işliyor. Kürt Sorunu ve gayrimüslimler dolayımıyla bu tez tarihsel olarak çeşitli örneklerle güçlendiriliyor.

Cumhuriyet yılları içinde ırkçılığını alenen savunan tek akım ise 1933'lerden itibaren varolan ve sonraları devlet tarafından Irkçı-Turancı diye tanımlanacak olan Türkçüler oldu. Cevat Rıfat Atilhan ise bu ırkçı akımın şahika ismi olarak yakın tarihe kaydedildi. Nazi Almanyası döneminde bu ülkede siyasi eğitim gören -Rıfat Bali'nin araştırmasına göre- ve Naziler arasında "Herr Major" adıyla tanınan Atilhan güçlü bir Nazi hayranı ve anti-semitti. İkinci Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde Atilhan'ın İstanbul Üniversitesi önünde Nazi rozetleri dağıttığı ve bir grup arkadaşıyla bir Nazi partisi kurmak için girişimlerde bulunduğu biliniyor. Naziler Atilhan'a çevirdiği bir kitap karşılığında 80 bin lira ödemişlerdi. O dönemde Taksim Meydanı'nda bir apartman alınabilecek bu tutar aslında beşinci kol faaliyeti için ödenen bir yardımdan ibaretti.

Irkçı-Turancı hareket bu dönemde Çınaraltı, Gökbörü, Bozkurt v.d. gibi dergilerle açıkça ırkçılığı savunuyor. Türk ırkının kafatası modelleri anlatılıyor, Türk olmayan halklara karşı derin bir nefret anlatılıyordu. Ancak bu akımları "marjinal" olarak görmek çok da mantıklı değildi. Zira aynı dönemlerde Afet İnan -Atatürk'ün manevi kızı- Nazi Almanya'sından gelen aletlerle ve 10 bina yakın denek kullanarak Türk halkının kafatası özelliklerini inceliyor ve bunu "bilimsel" bir kitap olarak yayınlayabiliyordu. Aynı dönemde Nazi Almanya'sına "akıl-fikir veren" dönemin başbakanı Şükrü Saracoğlu ise Sovyetler Birliği'nin yıkılmasını Naziler kadar istediklerini vurgulayarak, Bolşevizme kendini kaptırmış batı Sovyet halklarının çoğunluğunun öldürülmesi halinde komünizmin o bölgede silinebileceğini açık seçik salık verebiliyordu. Aynı Saracoğlu Varlık Vergisi döneminde "Türkçülük bizim için sadece kültür değil, aynı zamanda kan meselesidir" türünden açıklamalar yapacaktı.

Yeniden başa dönecek olursak, ırkçılığın Türkiye Cumhuriyeti'nin farklı dönemlerinde farklı biçimlerde ortaya çıkan ama istikrarlı olmayan bir ideoloji olarak orta çıktığını söyleyebiliriz. Yani tarihsel olarak her dönemde aynı tezahürleri olan, aynı parametrelerle tanımlanabilen bir statükodan söz etmek mümkün değil. Zira 1950 sonrası yaşanan gelişmeleri öncesi ile aynı biçimde ele almak en azından 1950 öncesi dönemdeki ırkçılık olgusunu hafife almak olurdu.

Bu toplum nasıl değişecek?

Türkiye solunda yaygın bir anlayış, birkaç yıldır dünyayı sarsmakta olan antikapitalist hareketi, savaş karşıtı hareketi ve sosyal forum hareketini "ideolojik tasfiyecilik" ve "sosyalizmden kaçış" olarak görüyor. Geçende sol bir gazetede okuduğum bir yazıda "Bunun en iyi örneği" deniliyordu, "'Sosyalist Bir Toplum Mümkün' yerine, nasıl bir dünyanın bile kastedilmediği, muğlak (ki bu ideolojik hegemonyanın karşısında boyun eğiştir) olan "Başka Bir Dünya Mümkün" sloganıdır".

Bu düşünce sadece Türk soluna özgü değil. Bu yıl Ocak ayında Mumbai'de gerçekleştirilen Dördüncü Dünya Sosyal Forumu sırasında, hem Hindistan'dan hem başka ülkelerden bir dizi örgüt, Forum'u yeterince keskin ve/veya sosyalist ve/veya silahlı bulmadıkları için, kendi ayrı forumlarını düzenledi. Sosyal Forum'a başta Asya ülkeleri olmak üzere dünyanın dört bir yanından 120 bin kişi katılır ve bu dünyanın sorunlarını, başka bir dünyanın nasıl yaratılacağını tartışırken, bir avuç "sosyalist" ayrı bir yerde, tüm dünyanın gözlerinden uzak, kendi kendine ve üç beş taraftarına ne kadar "keskin" olduğunu kanıtladı.

"Başka bir dünya mümkün" diyen, bu dünyadan memnun olmadığını haykıran, dünyayı değiştirmek için bir şeyler yapmaya hazır olduğunu defalarca gösteren koca kitleleri küçük görmek nasıl bir "sosyalizm" anlayışından kaynaklanabilir? Bu kitlelerin kendi sloganlarını ve taleplerini yetersiz bulup ille de kendi sloganlarını dayatmak sosyalizmle nasıl ilişkili olabilir? Kapitalizmin uluslararası kurumlarına, büyük kapitalist şirketlere, kapitalizmin petrol savaşlarına, emperyalizmin üçüncü dünya ülkelerini bir borç denizinde boğmasına hiddetle karşı çıkan milyonların "muğlak" olduğunu, "boyun eğdiğini" düşünmek nasıl bir kendini beğenmişlik, nasıl bir aymazlıktır?

Bu yaklaşımın iki temel nedeni var kanımca. Biri siyasetten, biri cehaletten kaynaklanıyor.

Siyasi olarak, toplumu kitlelerin değil de, "çelik çekirdek" devrimcilerin ve/veya partinin değiştireceğine inananlar, bilinçli veya bilinçsiz stalinistler, devrimcileri beklemeyip bizzat kendileri sokaklara dökülen kitleleri doğal olarak küçük görüyor. Kenarda durup kitlelere ders vermeyi tercih ediyor. Oysa, tarih boyunca olduğu gibi, şimdi de kitleler (o bilgisiz, cahil, sosyalizmin klasiklerinden habersiz kitleler) kendilerini küçük görenlerin farkına bile varmadan eyleme geçiyor, dengeleri sarsmaya, egemenleri tehdit etmeye, dünyayı değiştirmeye başladı.

Bir de cehalet var. Hareketin muğlak olduğunu, sosyalist olmadığını, "turist", "palyaço" ve "beyaz" olduğunu düşünenler, "hareket" kavramını bile anlayamıyorlar. Hareket insanlardan oluşur, yaşayan, tartışan, öğrenen, canlı bir organizmadır. "Başka bir dünya mümkün (ve gerekli)" konusunda anlaşan milyonlarca insan, milyonlarca başka konuda anlaşmıyor elbet. Ama anlaştıkları zeminden yola çıkıp birlikte davranıyor, aynı zamanda da kıran kırana tartışıyor, anlaşma zeminini genişletmeye çalışıyor, birbirini ikna etmeye çalışıyor, başarını yollarını bulmaya çalışıyor. Ve görüşlerini tokuşturaların arasında devrimciler, sosyalist örgütler ve bireyler de var. Dahası, hareketin içinde en bütünsel, kapsamlı ve açıklayıcı görüşlere sahip olanlar sosyalistler. Dolayısıyla, ikna gücü en yüksek olanlar sosyalistler.

Dünyayı partiler değil, çalışan kitleler değiştirir. Bu kitlelerin içinde sosyalistler ne kadar çoksa, kitlelerin ne kadar büyük kesimini ikna edebilirlerse, dünyayı değiştirme şansı da o kadar büyük olur.

"Muğlak" ve "tasfiyeci" olmayan ve devrimi kendilerinin yapacağını zanneden sosyalistler, hareketin dışında kalarak kendileri için değil, ama hareket için olumlu bir şey yapmış oluyorlar.

Roni MARGULİES

İki resmin düşündürdükleri

Yukarıdaki fotoğraf Amerika!da, Washington şehrinde çekilmiş bvir kadın yürüyüşü. Geçtiğimiz aylarda gerçekleşti. 1 milyona yakın insan katıldı. Sadece kadınlar değil, erkeklerde gösteriye katıldı. Gösteri 1 yılda hazırlandı.

Geçtiğimiz hafta Türk Ceza Kanunu'na zina ile ilgili bir madde eklenmek istenmesi üzerine bir de Ankara'da gösteri oldu. Ankara gösterisinin fotoğrafı da aşağıda. Katılım en fazla bir-kaç yüz kadın. Neden arada bu kadar büyük bir fark var. Neden ABD'deki kadın haklarına yapılan bir saldırıya karşı bir milyon, Türkiye'deki bir saldırıya karşı ise sadece bir kaç yüz kişi katılıyor.

Aynı şeyi savaş karşıtı hareket için de söylemek mümkün. ABD'nin Irak'a saldırmasından önceki günlerde dünyanın birçok ülkesinde devasa gösteriler olurken Türkiye'deki en büyük gösteri 1 Mart günü oldu ve belki 30-40 bin kişi katıldı. Daha önceki ve sonraki gösterilere ise katılım en fazla 10 bin oldu.

Bence bu farkın başlıca nedeni Türkiye'deki sekterlik.

Türkiye'de gösteriler esas olarak sol tarafındann düzenlenir. Solun bir araya getirebileceği gücün ise bir sınırı var. Sol kendisi dışındaki herşeyi dışarda bırakmakta. O kadar ki emek hareketi içinde bile Türk-İş dışarda bırakılmış ve bazı solcuların öğündükleri "dörtlü" diye bir kavram çıkmıştır ortaya. DİSK, KESK, TMMOB ve Tabibler Birliği'nden oluşur bu "dörtlü".

Oysa en kitlesel gösterilerTürk-İş'in de katıldığı gösterilerdir.

Sol kapsayıcı olmayı, bir gösteride toplumda olduğu gibi küçük azınlık olmayı kabul etmediği sürece bizim gösterilerimniz 200 kişi, ABD'deki gösteriler 1 milyon kişi olacak.

Özden DÖNMEZ

BAK ve yeni sol

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu'nun içerisinde solcular da bulunuyor olsa bile Küresel BAK sol bir kampanya birliği değildir. Tüm sosyalistlerin yan yana geldiği bir kampanya birliğinden ziyade geniş bir kitleyi harekete geçirmeyi amaçlayan Küresel BAK'ı bugün anlamlı kılan şey aktivistlerin anlaştıkları konu/konular üzerinden pratik geliştirmeleridir. Bugün ABD, diğer emperyalist güçlere karşı hegemonyasını güçlendirmek için Irak'ta savaşta. Bu savaş, ABD emperyalizminin "Yeni bir Amerikan Yüzyılı Projesi" için hayati bir öneme sahip. Ve hareketimiz dünyanın sorunlarının çözümüne yönelik bu savaşın durdurulmasının öneminin farkında.

Türkiye'de de başka bir dünya isteyen Küresel Bak aktivistleri farklı konularda farklı şeyler düşünüyor olsa bile savaşa karşı yan yana.

Ama Küresel BAK içinde de bir dizi yapıcı tartışma devam ediyor. Bir çok kişi adalet,eşitlik mücadelesinin de Küresel BAK'ta yürütülmesi gerektiğini düşünüyor. Kimileri ise tek konulu kampanya mantığının devamlılığından yana. Kimileri ise savaş karşıtı talepleri yetersiz bulmakta. Bu tartışmalarda yanlış bir şey yok.

Savaş karşıtı talepler tüm dünyadaki örnekleriyle de ispat olduğu gibi çok kitlesel, dünya sosyal mücadele tarihine geçecek eylemlilikler yaratmıştır. Talebin yetersizliği söylemi bu gerçeklik çerçevesinde karşılık bulmuyor. Kampanya gündeminin genişletilmesi konusunda ise, şunu bilmeliyiz ki savaş karşıtlığı konusunda hem fikir olan insanların, her yeni konuda hem fikir olmalarını beklenemez. Yani savaş karşıtlığında anlaşan insanların ulusal soruna, kadın olma sorununa, F tipi cezaevlerine bakış açılarında vs.. bir birlik söz konusu olamayabilir. Ama bunun yanında işsizlik, eğitimin/sağlığın paralı olması, yiyeceklerin sağlıksız hale gelmesi, doğanın tahribatı konularında ise geniş bir çoğunluk hemfikir. Buna rağmen bu gündemlerin de BAK'a katılması BAK'ı savaş karşıtı hareketin inşasında geriye çekecektir. Hareketimiz antiemperyalist bir biçim aldıktan sonra daha da kitleselleşmiş ve güçlenmiştir. Çünkü savaş karşıtı hareket ABD'nin savaşının öneminin farkında. Bütün bunların yanında savaş karşıtı hareket bu sürecin henüz başında. Gerek niteliksel gerek niceliksel olarak daha fazla kazanım potansiyeli var ve bütün enerjinin bir noktaya (en bağlayıcı ve önemli olana) aktarılması kaçınılmaz.

Küresel BAK'tan daha fazla talep çerçevesinde beklentilerin olması doğaldır. Çünkü Türkiye'de bir muhalefet sorunu mevcut. Gerek sosyal demokrat sol gerek sosyalist sol olsun güncel politika üretememekte ve muhalefet boşluğunu dolduramamaktadır. Geleneksel soldan kopan, yeni şekillenen antikapitalist sol ise bu muhalefet boşluğunu doldurmaya adaydır. Bu muhalefetin öznesi, tek konuyla kampanya yapan Küresel BAK olmayacaktır ama Küresel BAK bu sürecin gelişmesine gerçekten önemli katkı sağlayacaktır. Çeşitli konularda BAK benzeri kampanyaların varlığı halinde de bu katkı daha da artacaktır..

Bugün ihtiyacımız olan, geçmişte defalarca denenmiş küçüldükçe yan yana gelen sosyalistlerin yukarıdan, masa başı ittifakı değil bir mücadele dalgası üzerinden yükselen aşağıdan bir antikapitalist birliktir.

Yeni bir birliği BAK hızlandıracaktır. Bu, bugün BAK'ın bir çok konuya yanıt veren bir yapıya dönüşmesiyle olmayacaktır ama açık ki adalet ve sosyal haklar için mücadeleden tamamen kopuk bir biçim ile de olmayacaktır. BAK, çeşitli sivil toplum, çevre, kadın ve en önemlisi işçi sınıfının mücadelesiyle dirsek teması içinde olmalıdır. BAK içindeki sosyalistler "yeni bir sol" tartışmasını bu zeminlere taşımalıdır. Savaş karşıtı gündemi, işgalin teşhirini de bu mücadelelerin içinde de devam ettirmelidir. BAK gücünün yettiğince yapılan her türlü eylemde, etkinlikte, panelde bulunmalı ve savaş karşıtı rengini ve işgal teşhirini yapmalıdır. Küresel sermayenin çevreye, besinlere, işçilere verdiği zarar onun askeri kanadına karşı mücadele edenleri de ilgilendirir. Bu saldırılar birbiriyle kaçınılmaz biçimde bağlı olduğu için mücadele de kaçınılmaz biçimde bağlıdır. Savaş karşıtı gündem korunmalı ama bu mücadelelerin içinde de çalışma daha fazla hızlandırılmalıdır. Böylesi bir durumda BAK "yeni bir sol" tartışmalarını tabandan çeşitli mücadele dinamikleri içine de taşıyacaktır. Özetle ulaşılabilen her yerelde örgütlenen, her sosyal mücadeleye savaş karşıtı çalışmasını katan bir BAK, aşağıdan bir enerjiyi ve "yeni bir sol"un inşasına katkısını arttıracaktır.

Tolga ŞİRİN

Ülkücüler eşcinselleri tehdit etti

1-6 Ekim 2004 tarihleri arasında bu yıl ilki gerçekleştirilecek olan Out İstanbul Uluslararası Gey ve Lezbiyen Film Festivali, başlamasına bir gün kala, MHP üyesi bir grup tarafından engellenmek istendi. Festivalin düzenlendiği sinemalardan biri olan Beyoğlu Alkazar sineması önüne gelen MHP'liler, "Ya sev, ya terket" sloganları atarak basın açıklaması okudu.

MHP Beyoğlu İlçe Başkan Vekili Osman Gür, basın açıklamasında, Türk geçliğinin sapıklığa özendirildiğini ileri sürerek, Kültür Bakanlığını da göreve! çağırdı.

Festivalin yasal yollarla engellenmemesi durumunda, ülkücüler, kendi yöntemleriyle engelleyeceklerini beyan ettiler.

Lambdaistanbul Eşcinsel Sivil Toplum Girişimi olarak, festivali önlemeye yönelik çabalar karşısında, Out İstanbul Uluslararası Gey ve Lezbiyen Film Festivali'ni desteklediğimizi ve eşcinsel görünürlüğü konusundaki kararlılığımızı, bizde Beyoğlu Alkazar sineması önünde yaptığımız bir basın açıklamasıyla duyurduk. Basın açıklamamızda, özetle şu noktalara değindik:

"Cinsel yönelim film izleyerek, özenilerek değiştirilebilecek bir özellik değildir. Eşcinsel temalı filmler, eşcinsellerin yaşadıkları ayrımcılık ve zorlukları ortaya koyup, toplumun kendini sorgulamasını sağlar. Biz eşcinseller de bu toplumda egemen zihniyetin karşısında baskılanan kadınlar, anadili Türkçe olmayanlar, sakatlar, emekçiler ve işsizler gibi önyargılara karşı haklarımızı savunmaya devam edeceğiz."

Lambdaistanbul Eşcinsel Sivil Toplum Girişimi

YENİ BİR SOL ÜZERİNE TARTIŞMALAR

Sivil toplumcu olmayan sol

Kampanyalar yaparak birbirinden tümüyle farklı kurum, grup ve bireyleri yan yana getirmeye çalışan anti kapitlist çabalara en çok yöneltilen suçlamalardan birisi de "sivil toplumculuk" yaptığı yönündeki eleştiri oluyor. Genelde sivil toplumculuk çok ağır bir suç olduğundan suçlamayı yapanlar bununla ne demek istediklerini pek anlatmasalar da vurgulanmak istenen anti kapitalistlerin iktidar diye bir dertlerinin olmaması.

İktidar sorununun, "hey, ben iktidarı istiyorum" çağrısıyla halledilebileceğini düşünenlerden başka herkes, özellikle anti kapitalist hareket iktidar sorunuyla yakından ilgili. Üstelik hareketin en sağ, en reformcu kanadı dahi iktidar meseleleriyle ilgili. Hareket içinde iktidarı içerden fethetmeye çalışanlar da var, kapitalizmin tüm kurumlarıyla birlikte yıkılmasını savunanlar da…

"Kapitalizm öldürür, kapitalizmi öldürelim" sloganı iktidarlar açısından çok hayırlı sivil toplumcu slogan olmasa gerek.

Nuriye TOPRAK

Kapsanamayanlar

Küreselleşme karşıtı hareket içinde çok sayıda kampanyanın, örgütlerin ittifakı yerine içinde isteyen her bireyin de rahatça yer alabileceği kampanya birlikteliklerini tercih etmesi soldaki sağcılaşmayı değil, dönemdeki solculaşmayı gösteriyor.

Hiçbir siyasi partide örgütlenmemiş olan ama kapitalist küreselleşmeye ve savaşlara karşı mücadele etmek isteyen binlerce ama binlerce insan her bireyin eşit söz hakkının olduğu kampanyalarda enerjilerini sonuna kadar kullanabilirler. Örgütlenmemiş ama sistemi değiştirme isteğiyle dolu olan bireylerin harekete geçmesi için çok sayıda ve çok çeşitli kampanyalar yapmak, solun da silkelenmesini sağlayacak.

A>yrıca, bugün örgütlenmemiş olan bu kitleler kampanyalarla birlikte örgütlenmeye de başlar.

Ahmet YILDIRIM

Nedir bu yeni hareket

1999 yılının sonundan bu yana dünyanın hemen her yerinde yeni bir hareket yükseliyor. Mücadele ediyor, tartışıyor, biçimleniyor. Bazı ülkelerde geleneksel işçi partilerine, sosyalist partilere karşı bir alternatif olarak yükseliyor. Bazı ülkelerde savaş karşıtı hareketin en yüksek olduğu günlerde milyonları seferber edebildi. Bazı ülkelerde ise henüz bu boyutlarda değil.

Hareketin her ülkede farklı boyutlarda olması ülkelerin, bölgelerin birbirinden farklı objektif ve subjektif koşullara sahip olmasından kaynaklanıyor. Ama kimsenin kuşkusu olmasın ki hareket her ülkede, gelişkin -ya da değil, mutlaka var.

Türkiye'de kimileri Cenova'dan kalkan tren Türkiye'den geçmez diyorlar. Onlara göre Türkiye dünyadan farklı bir başka dünya. Böyle düşünenler daha çok bu yeni hareketi batılı veya gelişmiş kapitalist ülkelere ait bir olgu olarak görüyorlar. Bu nedenle gelişmiş kapitalist ülkelerda başlayan bir hareketin az gelişmiş üçüncü dünya ülkelerine uğramayacağına inanıyorlar.

Böyle düşünenler herşeyden önce hareketi izlemiyorlar. Seattle'da başlayan hareket gerek antikapitalist içeriği ile gerekse Irak savaşı ile birlikte kazandığı antiemperyalist niteliği ile sadece gelişmiş ülkelerde yok. Örneğin Hindistan'da, ya da Endonezya'da, Güney Kore'de, Ghana'da, Mısır'da ki hareketlerin varlığı bu hareketin gelişmiş ülkelere ait bir hareket olmadığını gösteriyor.

Açık ki, hareket en fazla bazı Avrupa ülkelerinde gelişti. Çünkü bu ülkelerin önemli bir kısmında aynı zamanda ciddi bir işçi hareketi de yükseldi.

Sonucunda savaşa karşı milyonlar İtalya, İspanya, İngiltere, Fransa, Almanya gibi ülkelerde harekete geçerken gene milyonlar grevlere katıldı, IMF, Dünya Ticaret Örgütü ya da Dünya Bankası'nın toplantılarını bastı.

Hareketin en gelişkin ve güçlü olduğu ülkeler açık ki bu hareketi tartışırken örnek almak zorunda olduğumuz ülkeler. İşçi sınıfı hareketini tartışırken 100 işçinin çalıştığı bir işyerine değil, binlerce işçinin çalıştığı bir fabrikaya bakarız. Ama işçi sınıfı hareketi sadece büyük fabrika işçilerinden değil, bütün işçi sınıfı hareketinden oluşur.

Antikapitalist hareket içinde çeşitli eğilimler var.

Hareket Seattle'da ortaya çıktığında, o güne kadar birbirlerinden farklı yollarda ilerleyen çeşitli tek tek kampanyaları bir araya getirdi. Çevre sorunları ile ilgilenenlerle liman işçileri, eşcinsellerle anarşistler, kürsel dev şirketlere karşı mücadele edenlerle sosyalistler, hayvan hakları savunucuları yan yana geldiler.

Farklı yollarda ilerleyen kampanyalar Seattle ve onu izleyen süreçte ortak düşmanın kapitalizm olduğunu kavradılar. Hareket bu nedenle antikapialist hareket olarak adlandırıldı.

Hareket içinde farklı politik eğilimler de var. Reformistlerle, anarşistler, devrimci markisistler, sendikalistler yan yana mücadele diyor ve tartışıyorlar. Ancak hareket henüz bu akımlardan hiçbirinin kesin etkinliği altında değil.

Devrimci marksizm en başından beri bu sürece müdahale ediyor. Hareketi yönlendirmeye çalışıyor.

Savaşın başlamasından önce devrimci marksistlerin müdahalesi ile hareket savaşa karşı önemli çıkışlar yaptı. büyük 15 Şubat eylemi esas olarak devrimci marksistlerin hareket sayısız alanda müdahalesi ile mümkün oldu.

Hareket şimdi bazı ülkelerde politik sesini oluşturmaya çalışıyor. İngiltere, İtalya, İrlanda, Fransa gibi ülkelerde oluşan yeni partiler geleneksel reformist işçi partilerine karşı önemli kazanımlar elde ederken Avrupa'nın en önemli ülkesi Almanya'da Sosyal Demokrat Parti bölünüyor ve yeni bir sol parti ortaya çıkıyor.

İngiltere'de ise Respect önemli seçim zaferleri kazanarak Blair'in İşçi Partisine karşı şekilleniyor.

F. ALOĞLU

YENİ BİR SOL ÜZERİNE TARTIŞMALAR

Neden Bush en temel hedeftir?

Türkiye solunda kimileri antikapitalist hareketin ABD Başkanı Bush'u temel hedef olarak almasını eleştiriyor.

Türkiye'de de Haziran ayının sonunda Bush'un Türkiye'ye gelmesine karşı Küresel BAK'ın "Gelme Bush" kampanyası gene kimilerince eleştirildi. Onlar daha "sert" sloganlar istiyorlardı.

Ne var ki o günlerde toplum içinde damgasını vurmuş olan kampanya sloganı "Gelme Bush" oldu. Çünkü kimi Türk solcuları hariç toplum sağ duyusu ile daha doğru ve etkili olan sloganı seçti.

Öte yandan garip bir biçimde, "Gelme Bush" sloganını eleştirenler de sonunda "Gelme Bush" sloganını ya da ona çok benzeyen sloganları kullandılar. Onlar da toplumun sağ duyusunu görmek zorunda kaldılar. Ama bu çevreler hala keskin (!) bir biçimde "Gelme Bush" sloganını eleştirmeye devam ediyorlar.

Esas olarak Bush'un hedef alınması öncelikle emperyalizmin bugün yaşamakta olduyğu kriz ve bu krizin niteliği ile ilgili.

Amerikan emperyalizmi uzun bir süredir ekonomik olarak gerilemekte fakat buna rağmen siyasal, askeri ve ekonomik hegemonyasını korumak ve hatta geliştirmek istiyor.

İşte Bush burada devreye giriyor. O ve onun ABD'de başa getirdiği yönetim daha önceki ABD yönetimlerinden bütünüyle farklı bir saldırganlığa sahip. Yeni Amerikan Yüzyılı adlı proje, ABD emperyalizminin dünyaya silah zoruyla egemen olmasına dayanıyor.

Açık ki ABD dünyaya egemen olmak isterken rakipleri zavallı Irak, Afganistan, İran ya da Suriye değil. Bu ülkelerin tümünün ekonmilerinin toplamı ABD'nin Kaliforniya eyaletinden küçüktür.

ABD'nin ekonomik rakipleri AB'de

bir araya gelen Fransa ve Almanya, Japonya ve son dönemde hızla büyüyen bir ekonomiye sahip olan Çin'dir.

Eğer bir değişiklik olmazsa ABD ve Çin'in bugünkü ekonomik büyümeleri ile Çin ekonomisi 20 yıl sonra ABD'yi geçecek. AB'nin birleşik ekonomik gücü ise şimdiden az farkla da olsa ABD'den daha büyük.

Rakipleri hızla büyümeye devam ederken ABD onlara karşı doğrudan bir savaş açmak ve hakimiyetini böylece oluşturmak olanağından mahrum.

Dünyanın ilişkileri bugün, 2. Dünya Savaşı'nda ki gibi değil. Bu durumda ABD hegemonyasını rakiplerinin ham madde bölgelerini kontrol etmekte görüyor. İşte bu nedenle Afganistan savaşı yeni gelişen OrtaAsya petrollerini kontrol altına alırken Irak savaşı da Ortadoğu petrollerinin kontrolünü hedefliyor.

Yanılmamak gerekir, bu savaşta asıl hedef Saddam ve Irak değil, petrol ihtiyaçlarını bütünüyle Ortadoğu'dan sağlayan AB ve Çin'dir.

Eğer Bush yönetimi iş başında kalırsa dünya önümüzdeki dönemde daha da kanlı süreçlere tanık olacak.

Eğer ABD Irak'ta yenilip, kuyruğunu kıstırıp çekilip gitmezse dünya çok daha korkunç savaşlara sahne olacak. Öyleyse Bush ymnetiminin yıkılması gerekir.

Bütün bunlardan sonra, ABD'de çözüm Bush'a karşı Demokrat Kerry değil. Onun Bush'dan farkı var ama esas olarak O da Bush'un başlattığı süreci devam ettirmek zorunda kalacak.

Çözüm bağımsız aday Nader. O dünya için yeni bir alternatif sunuyor.

F.B.

ISSN 1300-4026 ■ Uluslararası Tanıtım ve Yayıncılık Ltd. Şti. ■ Sahibi: Özden Dönmez■ Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Volkan Akyıldırım ■ Adres: İstiklal Cad.,Büyükparmakkapı Sok., 8/10, Beyoğlu/İstanbul ■ Baskı: Yön Matbaası

www.sosyalistisci.org
■ sosyalistisci@sosyalistisci.org

sosyalist işçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımı kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperya-lizme karşıdırlar. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapita-listidir.

-Sosyalistler bu ülkelerde işçi sınıfının iktidardaki bürokratik egemen sınıfa karşı mücadelesini destekler.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

-Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

Kapitalizm sonrası yaşam

Antikapitalist hareket bir yandan kapitalizmi neden ve nasıl yıkacağımızı tartışırken, sosyalizm adına yaşanan deneyi ve sonuçlarını ele alıyor.

Ufuk Uras ve Bülent Somay Antikapitalist Forum'da kapitalizm sonrası nasıl bir yaşam olacağını tartışacaklar.

Antikapitalist manifeto

Hayri Kozanoğlu ve Doğan Tarkan antikapitalist hareketin çeşitli tartışmalarını ele alacak ve hareketin hedefini, taktik ve stratejisini ve programını tartışacaklar.

Mehmet Ali Alabora ve Şenol Karakaş ise Türkiye'de ki antikapitalist hareketi tartışacaklar.

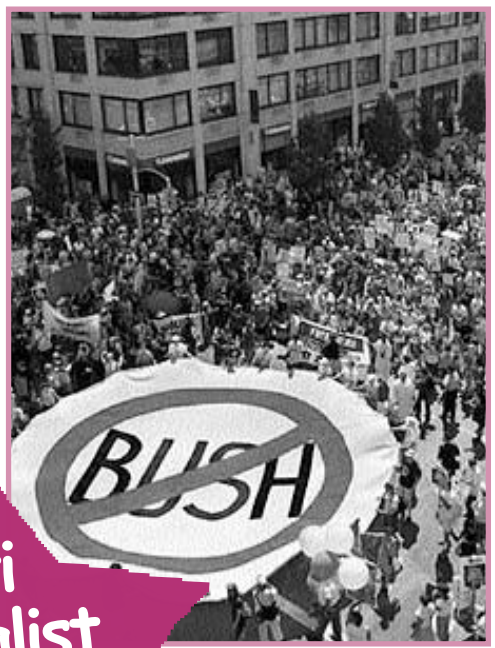

anti kapitalist forum
28-31 ekim

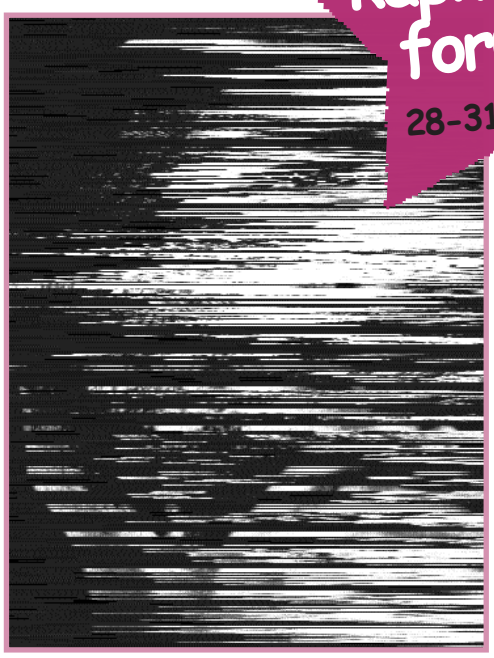

Irak, savaş ve direniş

Bush kesin zaferi ilan ettiğinden bu yana Irak'da giderek yoğunlaşan bir direniş var. ABD, Irak'a neden saldırdı. Irak direnişinin karakteri. Savaş karşıtı hareket bundan sonra hangi görevlerle karşı karşıya.

İslam, büyük sermaye ve AKP

Türkiye'de AKP'nin seçimleri kazanması ile birlikte yeni bir dönem başladı. Kimileri AKP'yi takiye yapan islamcı bir parti olarak görüyorlar. Kimileri ise büyük sermayenin partisi olarak.

Gazeteci Nuray Mert ve Roni Margulies bu soruya cevap aramak için tartışıyorlar.

Başka bir dünyayı mümkün

- **21. yüzyıl ve işçi sınıfı**
  Erkan Kara, Rıdvan Akar
- **Sosyal Forum hareketi**
  Erkin Erdoğan
- **McDonald's Cumhuriyeti**
  Özden Dönmez, Banu Dökmecibaşı
- **Küresel sermaye doğaya karşı**
  Ertan Keskinsoy, Arife Köse
- **Türkiye AB'ye girebilir mi?**
  Soli Özel, Levent Şensever
- **Che Guavera ve devrim**
  Bülent Uluer, Funda Baysal
- **Kapitalizm sonrası yaşam**
  Bülent Somay, Ufuk Uras
- **Nasıl bir şehirde yaşamak isteriz?**
  Doğan Tarkan
- **Toplumsal cinsiyet ve sömürü**
  N.Düvenci, Sevgi Uçan,Murat Çelikkan
- **Irak: Savaş, direniş ve devrim**
  Yıldız Önen
- **Antikapitalist manifesto**
  Hayri Kozanoğlu, Doğan Tarkan
- **Nasıl bir devrimci parti?**
  Ahmet Yıldırım
- **İslam, büyük sermaye ve AKP**
  Nuray Mert, Roni Margulies
- **Türkiye'de antikapitalist hareket**
  Mehmet Ali Alabora, Şenol Karakaş
- **Kapitalizmi yıkabiliriz**
  Doğan Tarkan

antikapitalist forum

28-31 ekim 2004 - istanbul

Daha fazla bilgi için: www.sosyalistisci.org●0536 - 335 10 19 ● Karakedi: İstiklal Caddesi, Büyükparmakkapı Sokak, 8/10, Beyoğlu ● Ev sahibi DSİP